

СВЯТОЕ ЕВАНГЕЛЛЕ ПАВОДЛЕ ЛУКІ

1 (1-80)

¹Паколькі ўжо многія імкнуліся скласці апавяданне пра падзеі, якія адбыліся сярод нас, ²як перадалі нам тыя, што ад пачатку былі відавочцамі і слугамі слова, ³вырашыў і я дакладна даследаваць усё ад пачатку і апісаць табе ўсё па парадку, дастойны Тэафіле, ⁴каб ты пазнаў праўдзівасць таго, чаму быў навучаны.

⁵У часы Ірада, караля юдэйскага, быў адзін святар, па імені Захарыя, з роду Абія. Ён меў жонку з дачок Аарона, а імя яе было Альжбета. ⁶Абое былі справядлівымі перад Богам, жывучы беззаганна паводле ўсіх заповедзяў і наказаў Пана. ⁷Але не мелі дзіцяці, бо Альжбета была бясплоднай; і абое былі ўжо ў старым узросце.

⁸Калі Захарыя ў парадку сваёй чаргі выконваў святарскае служэнне перад Богам, ⁹яму паводле святарскага звычаю выпаў лёс увайсці ў святыню Пана, каб прынесці ахвяру для каджэння. ¹⁰Усё ж мноства народу малілася звонку падчас каджэння. ¹¹І з'явіўся яму анёл Пана, які стаяў з правага боку кадзільнага ахвярніка. ¹²Захарыя збянтэжыўся, калі ўбачыў анёла, і страх ахапіў яго. ¹³Анёл жа сказаў яму: «Не бойся, Захарыя, бо выслухана просьба твая, і жонка твая Альжбета народзіць табе сына, а ты назавеш яго імем Ян. ¹⁴Будзе табе радасць і веселасць, і шмат хто ўзрадуецца нараджэнню ягонаму. ¹⁵Бо ён будзе вялікі ў вачах Пана, не будзе піць ні віна, ні сіцэры і напоўніцца Духам Святым яшчэ ва ўлонні маці сваёй. ¹⁶Многіх з сыноў Ізраэля наверне да іхняга Пана Бога. ¹⁷І сам пойдзе перад Ім у духу і моцы Іллі, каб *вярнуць сэрцы бацькоў да дзяцей*, і непаслухмяных — да разважлівасці справядлівых, каб падрыхтаваць Пану народ дасканалы». ¹⁸Тады сказаў Захарыя анёлу: «Па чым я пазнаю гэта? Бо я стары і жонка мая ў старым узросце». ¹⁹Анёл сказаў яму ў адказ: «Я Габрыэль, стаю перад Богам, і пасланы гаварыць з табою, і абвясціць табе добрую навіну пра гэта. ²⁰І вось, ты будзеш маўчаць і не зможаш гаварыць да дня, калі гэта станецца, за тое, што не паверыў словам маім, якія збудуцца ў свой час».

²¹Народ жа чакаў Захарыю і дзівіўся, што ён затрымліваецца ў святыні. ²²А калі выйшаў, не мог гаварыць з імі; і яны пазналі, што ён бачыў з'яўленне ў святыні. А ён гаварыў з імі на мігах і заставаўся нямым.

²³Калі скончыліся дні служэння ягонага, ён вярнуўся ў свой дом. ²⁴І пасля гэтых дзён зачала Альжбета, жонка ягоная, і ўкрывалася пяць месяцаў, кажучы: ²⁵«Так учыніў мне Пан у тыя дні, калі глянуў на мяне, каб зняць з мяне ганьбу перад людзьмі».

²⁶У шосты месяц Бог паслаў анёла Габрыэля ў горад галілейскі, называны Назарэт, ²⁷да Дзевы, заручанай з мужам па імені Юзаф, з дому Давіда, а імя Дзевы — Марыя. ²⁸Анёл, увайшоўшы да Яе, сказаў: «Вітай, поўная ласкі, Пан з Табою». ²⁹Яна ж збянтэжылася ад словаў ягоных і разважала, што гэта за прывітанне. ³⁰І сказаў Ёй анёл: «Не бойся, Марыя, бо знайшла Ты ласку ў Пана. ³¹Вось зачнеш ва ўлонні сваім і народзіш Сына, і дасі Яму імя Езус. ³²Ён будзе вялікі і будзе названы Сынам Найвышэйшага, і дасць Яму Пан Бог трон Давіда,

бацькі Ягонага, ³³ і валадарыць будзе над домам Якуба вечна, а валадарству Яго не будзе канца».

³⁴ І сказала Марыя анёлу: «Як станецца гэта, калі я мужа не спазнала?»
³⁵ Анёл сказаў Ёй у адказ: «Дух Святы сыдзе на Цябе, і моц Найвышэйшага ахіне Цябе. Таму і Святое, што народзіцца, будзе названа Сынам Божым. ³⁶ Вось і Альжбета, сваячка твая, і яна зачала сына ў старасці сваёй; і ўжо на шостым месяцы тая, якую называлі бясплоднай, ³⁷ бо для Бога няма нічога немагчымага». ³⁸ Тады Марыя сказала: «Вось я, слуга Пана. Няхай мне станецца паводле твайго слова». І адышоў ад Яе анёл.

³⁹ Сабраўшыся, Марыя ў тыя дні паспяшыла ў горную краіну, у горад Юды.
⁴⁰ Яна ўвайшла ў дом Захарыі і прывітала Альжбету. ⁴¹ Калі Альжбета пачула прывітанне Марыі, узварухнулася дзіцятка ва ўлонні яе, і напоўнілася Альжбета Духам Святым. ⁴² Яна ўсклікнула моцным голасам і сказала: «Благаслаўлёная Ты між жанчынамі і благаслаўлены плод улоння Твайго. ⁴³ Адкуль мне гэта, што Маці Пана майго прыйшла да мяне? ⁴⁴ Бо калі голас прывітання Твайго загучаў у вушах маіх, узварухнулася радасна дзіцятка ва ўлонні маім. ⁴⁵ І шчаслівая тая, якая паверыла, што споўніцца сказанае Ёй Панам».

⁴⁶ І сказала Марыя:
«Велічае душа мая Пана,
⁴⁷ і ўзрадаваўся дух мой у Богу, маім Збаўцу,
⁴⁸ бо ўзглянуў Бог на пакору сваёй слугі.
І цяпер благаслаўляць мяне будуць усе пакаленні.
⁴⁹ Бо вялікае ўчыніў мне Усемагутны,
а імя Яго святое.

⁵⁰ І міласэрнасць Яго з пакалення ў пакаленне над тымі, хто Яго баіцца.

⁵¹ Паказаў моц сваёй правіцы, рассяў тых, хто пыхлівы сэрцам.

⁵² Скінуў магутных з трона і ўзвысіў пакорных.

⁵³ Дабром галодных насыціў, * а багатых ні з чым адправіў.

⁵⁴ Прыняў свайго слугу Ізраэля, * памятаючы пра сваю міласэрнасць,

⁵⁵ як абяцаў бацькам нашым — Абрагаму і яго патомству навекі».

⁵⁶ Прабыла Марыя ў Альжбеты каля трох месяцаў і вярнулася ў дом свой.
⁵⁷ Альжбеце ж надышоў час нараджаць, і яна нарадзіла сына. ⁵⁸ Калі пачулі суседзі і сваякі яе, што Пан учыніў вялікай міласэрнасць сваю да яе, радаваліся разам з ёю. ⁵⁹ На восьмы дзень прыйшлі абразы дзіця і хацелі назваць яго імем бацькі ягонага, Захарыем. ⁶⁰ Але, адказваючы, маці ягонага сказала: «Не, але будзе названы Янам». ⁶¹ Тады сказалі ёй: «Няма нікога з тваёй радні, хто б называўся такім імем». ⁶² У бацькі ж ягонага пыталіся на мігах, як бы хацеў назваць яго. ⁶³ Ён, папрасіўшы таблічку, напісаў: «Ян — імя яго». І ўсе

здзівіліся. ⁶⁴У гэты момант адразу адкрыліся вусны ягоныя і развязаўся язык ягоны, і ён загаварыў, праслаўляючы Бога. ⁶⁵Ахапіў страх усіх суседзяў іхніх, і па ўсёй горнай краіне Юдэі яны казалі пра ўсё гэта. ⁶⁶Усе, хто чуў, разважалі пра гэта ў сэрцах сваіх і казалі: «Што ж гэта будзе за дзіця?» Бо рука Пана была з ім.

⁶⁷А Захарыя, бацька яго, напоўніўся Духам Святым і прарочыў, кажучы:

⁶⁸*«Благаслаўлены Пан, Бог Ізраэля,*

бо наведаў і адкупіў народ свой,

⁶⁹*і ўзняў моц збаўлення для нас*
у доме Давіда, слугі свайго.

⁷⁰*Як абвясціў спрадвеку*
вуснамі сваіх святых прарокаў,

⁷¹*што збавіць нас ад ворагаў нашых*
і ад рук усіх, хто нас ненавідзіць.

⁷²*Каб праявіць міласэрнасць да айцоў нашых*
і нагадаць пра святы завет свой.

⁷³*Прысягу, якую даў Абрагаму, айцу нашаму,*
дасць нам.

⁷⁴*Каб, выбаўлення з рук ворагаў,*
мы без страху служылі Яму

⁷⁵*ў святасці і справядлівасці перад Ім*
ва ўсе дні нашыя.

⁷⁶*А ты, дзіцятка, прарокам Найвышэйшага будзеш названа,*
бо пойдзеш прад абліччам Пана падрыхтаваць шляхі Яму;

⁷⁷*каб даць народу Ягонаму пазнаць збаўленне*
праз адпушчэнне яго грахоў,

⁷⁸*дзякуючы сардэчнай міласэрнасці нашага Бога,*
у якой наведаў нас Усход з вышыні;

⁷⁹*каб асвятліць тых, хто сядзіць у цемры і ў ценю смяротным;*
каб накіраваць ногі нашыя на шлях спакою».

⁸⁰А дзіця расло і ўзмацнялася духам, і заставалася на пустыні да дня з'яўлення свайго перад Ізраэлем.

2 (1-52)

¹У тых дні выйшаў загад ад цэзара Аўгуста зрабіць перапіс па ўсёй зямлі.

²Гэта быў першы перапіс падчас панавання Квірынія ў Сірыі. ³І пайшлі ўсе запісвацца, кожны ў свой горад. ⁴Пайшоў таксама і Юзаф з Галілеі, з горада Назарэта, у Юдэю, у горад Давіда, званы Бэтлеем, бо ён быў з дому і роду Давіда, ⁵каб запісацца з Марыяй, заручанай з ім, якая была цяжарнай. ⁶А калі яны былі там, надышоў Ёй час нарадзіць. ⁷І нарадзіла Сына свайго першароднага. І спавіла Яго, і паклала ў яслі, бо не было ім месца ў заездзе.

⁸У той ваколіцы былі на полі пастухі, якія вартавалі ўначы свой статак. ⁹І з'явіўся ім анёл Пана, і хвала Пана асвятліла іх, і вялікі страх ахапіў іх. ¹⁰І сказаў ім анёл: «Не бойцеся, я абвясчаю вам вялікую радасць, якая будзе для ўсяго

народу,¹¹ бо нарадзіўся вам сёння ў горадзе Давіда Збаўца, якім ёсць Хрыстус Пан.¹² І вось вам знак: знойдзеце Немаўля спавітае і пакладзенае ў яслях».¹³ Раптам з анёлам з'явілася вялікае войска нябеснае, якое праслаўляла Бога і ўсклікала:

¹⁴ «Хвала на вышынях Богу,
а на зямлі спакой людзям добрай волі».

¹⁵ Калі анёлы адышлі ад іх на неба, пастухі сказалі адзін аднаму: «Пойдзем у Бэтлеем і паглядзім, што там сталася і пра што абвясціў нам Пан».¹⁶ І пайшлі яны, спяшаючыся, і знайшлі Марыю і Юзафа, і Немаўля, якое ляжала ў яслях.¹⁷ А калі ўбачылі, казалі тое, што было абвешчана ім пра гэтае Дзіця.¹⁸ Усе, хто чуў, дзівіліся таму, што казалі ім пастухі.¹⁹ А Марыя захоўвала ўсе гэтыя словы, разважаючы ў сэрцы сваім.

²⁰ І вярнуліся пастухі, праслаўляючы і хвалячы Бога за ўсё, што пачулі і ўбачылі, як было сказана ім.

²¹ Калі мінула восем дзён, каб абрэзаць Дзіця, далі Яму імя Езус, якое было названа анёлам перад Яго зачаццем ва ўлонні.

²² А калі мінулі дні іх ачышчэння паводле Закону Майсея, бацькі прынеслі Яго ў Ерузалем, каб прадставіць Пану,²³ — як напісана ў Законе Пана, што *кожнае першароднае дзіця мужчынскага полу павінна быць прысвечана Пану*; —²⁴ і каб прынесці ў ахвяру, як сказана ў Законе Пана, *пару туркавак або двух галубіных птушанят*.

²⁵ І вось, быў у Ерузалеме чалавек, імя якога Сімяон. Чалавек гэты, праведны і пабожны, чакаў суцяшэння Ізраэля, і Дух Святы спачываў на ім.

²⁶ Было яму прадказана Духам Святым, што ён не зазнае смерці, пакуль не ўбачыць Месію Пана.²⁷ І прыйшоў ён, натхнёны Духам, у святыню. А калі бацькі прынеслі Дзіця Езуса, каб учыніць з ім паводле звычаю Закону,²⁸ ён узяў Яго на рукі, благаславіў Бога і сказаў:

²⁹ «Цяпер адпускаеш слугу Твайго, Валадару,
паводле слова Твайго, у спакой;

³⁰ бо вочы мае ўбачылі збаўленне Тваё,

³¹ якое падрыхтаваў Ты перад абліччам усіх народаў,

³² святло для асвятлення язычнікаў

і хвалу народу Твайго Ізраэля».

³³ А бацька і Маці Езуса дзівіліся таму, што было сказана пра Яго.³⁴ І благаславіў іх Сімяон, і сказаў Марыі, Маці Яго: «Вось гэты прызначаны на падзенне і на паўстанне многіх у Ізраэлі і на знак, якому супраціўляцца будучь.

³⁵ А праз Тваю душу пройдзе меч, каб выявіліся думкі многіх сэрцаў».

³⁶ Была таксама там Ганна прарочыца, дачка Фануэля, з роду Асэра. Яна была ў вельмі старым узросце і пражыла з мужам ад дзявоцтва свайго сем гадоў;³⁷ удава васьмідзесяці чатырох гадоў, якая не адыходзіла ад святыні, пастамі і малітвамі служачы Богу ўдзень і ўначы.³⁸ Яна таксама прыйшла ў той самы час і славіла Пана, і казалі пра Яго ўсім, хто чакаў вызвалення Ерузалема.

³⁹ Калі яны выканалі ўсё паводле Закону Пана, вярнуліся ў Галілею, у горад свой Назарэт.⁴⁰ Дзіця ж расло і ўмацоўвалася, і напаўнялася мудрасцю, а ласка Божая спачывала на ім.

⁴¹Бацькі Езуса хадзілі штогод у Ерузалем на свята Пасхі. ⁴²І калі Яму было дванаццаць гадоў, яны ўзышлі ў Ерузалем паводле звычаю свята. ⁴³Калі па заканчэнні дзён свята вярталіся, застаўся Хлопец Езус у Ерузалеме, і не заўважылі гэтага Ягонья бацькі. ⁴⁴Думаючы, што Ён ідзе з пілігрымамі, прайшлі дзень дарогі і тады пачалі шукаць Яго між сваякамі і знаёмымі. ⁴⁵Не знайшоўшы, вярнуліся ў Ерузалем, шукаючы Яго. ⁴⁶І пасля трох дзён знайшлі Яго ў святыні. Ён сядзеў сярод настаўнікаў, слухаючы іх і пытаючыся ў іх. ⁴⁷А ўсе, хто слухаў Яго, здзівіліся розуму і адказам Яго. ⁴⁸І, убачыўшы Яго, яны здзівіліся, і сказала Яму Маці Ягоная: «Дзіця, чаму Ты зрабіў нам так? Вось бацька Твой і Я балюча перажывалі, шукаючы Цябе». ⁴⁹Ён сказаў ім: «Чаго ж вы шукалі Мяне? Ці вы не ведалі, што Мне трэба быць у тым, што належыць Айцу Майму?» ⁵⁰Але яны не зразумелі таго, што Ён сказаў ім.

⁵¹І ён пайшоў з імі, і прыйшоў у Назарэт, і быў паслухмяны ім. А Маці Яго захавала ўсе гэтыя словы ў сэрцы сваім. ⁵²Езус жа ўзрастаў у мудрасці, у гадах і ў ласцы ў Бога і ў людзей.

3 (1-38)

¹У пятнаццаты год панавання цэзара Тыберыя, калі Понцій Пілат быў намеснікам у Юдэі, а Ірад быў тэтрархам у Галілеі, Філіп, брат ягоны, тэтрархам у Ітурэі і Траханіцкай зямлі, а Лізанія тэтрархам у Абіленах, ²пры першасвятарах Анне і Каяфе было скіравана слова Божае да Яна, сына Захарыі, у пустыні. ³Ён прайшоў усе ваколіцы Ярдана, абвешчаючы хрост пакаяння дзеля адпушчэння грахоў, ⁴як напісана ў кнізе слоў прарока Ісаі:

«Голас таго, хто кліча ў пустыні:

*“Падрыхтуйце дарогу Пану,
простымі рабіце сцежкі Яму!*

⁵*Кожная даліна ўзвысіцца,
кожная гара і пагорак панізіцца,
і выбоістыя дарогі стануць раўнінай,
і ланцугі гор — далінаю.*

⁶*І ўбачыць кожнае цела Божае збаўленне”».*

⁷Ён казаў натоўпам, якія прыходзілі да яго хрысціцца: «Племя змяінае, хто навучыў вас уцякаць ад будучага гневу? ⁸Прынясіце ж годны плён пакаяння і не думайце казаць сабе: “Маем Абрагама за бацьку”; бо кажу вам, што Бог можа з камянёў гэтых абудзіць дзяцей Абрагаму. ⁹Ужо і сякера прыкладзена да карэння дрэў. Таму кожнае дрэва, якое не дае добрага плоду, будзе ссечана і кінута ў агонь».

¹⁰І пыталіся ў яго людзі, кажучы: «Што мы павінны рабіць?» ¹¹Ён казаў ім у адказ: «Хто мае дзве вопраткі, няхай аддасць таму, хто не мае, і хто мае ежу, няхай зробіць тое самае». ¹²Прышлі і мытнікі хрысціцца і сказалі яму: «Настаўнік, што мы павінны рабіць?» ¹³Ён адказаў ім: «Нічога больш за вызначанае вам не спаганяйце». ¹⁴Пыталіся ў яго таксама і жаўнеры, кажучы: «А мы што павінны рабіць?» Ён адказаў ім: «Нікога не крыўдзіце, не абвінавачвайце несправядліва і задавольвайцеся платой сваёй».

¹⁵Калі народ чакаў і калі ўсе разважалі ў сэрцах сваіх пра Яна, ці не Месія ён, ¹⁶Ян адказаў усім: «Я вадую хрышчу вас, але ідзе Мацнейшы за мяне, якому я няварты развязаць раменьчык на Яго сандалях. Ён вас будзе хрысціць Духам Святым і агнём. ¹⁷Лапата Яго ў руцэ Ягонай, каб ачысціць гумно сваё і сабраць пшаніцу ў засеці свае, а мякіну спаліць агнём непагасным».

¹⁸Шмат чаго іншага прапаведаваў ён, абвяшчаючы Добрую Навіну народу. ¹⁹А тэтрарх Ірад, якога Ян дакараў за Ірадыяду, жонку яго брата Філіпа, і за ўсё зло, якое ўчыніў Ірад, ²⁰да ўсяго дадаў яшчэ і тое, што замкнуў Яна ў вязніцы.

²¹Калі хрысціўся ўвесь народ і калі Езус, прыняўшы хрост, маліўся, раскрылася неба, ²²і Дух Святы ў цялесным выглядзе, як голуб, сышоў на Яго, і быў голас з неба: «Ты Сын Мой умілаваны, Цябе ўпадабаў Я».

²³Езус, пачынаючы служэнне сваё, меў каля трыццаці гадоў і быў, як лічылі, сынам Юзафа, сына Элія, ²⁴Матата, Левія, Мэльхія, Яная, Юзафа, ²⁵Матафія, Амоса, Навума, Эслія, Нагея, ²⁶Маата, Матафія, Сэмэя, Юхафа, Юды, ²⁷Янана, Рэсы, Зарабавэля, Саліятыэля, Нэрыя, ²⁸Мэльхія, Адзія, Касама, Эльмадама, Іра, ²⁹Есія, Эліязэра, Ярыма, Матата, Левія, ³⁰Сімяона, Юды, Юзафа, Ёны, Эліяхіма, ³¹Мэлея, Мэны, Матата, Натана, Давіда, ³²Есэя, Абэда, Бааза, Сальмона, Наасона, ³³Амінадаба, Адміна, Арні, Эзрома, Фарэса, Юды, ³⁴Якуба, Ісаака, Абрагама, Тарэя, Нахора, ³⁵Сэруха, Рахаба, Фалека, Эбэра, Саліна, ³⁶Каінама, Арфаксада, Сэма, Ноя, Ламеха, ³⁷Матусала, Эноха, Ярэда, Малелеэля, Каінама, ³⁸Эноса, Сэта, Адама, сына Бога.

4 (1-44)

¹Езус, напоўнены Духам Святым, вярнуўся з-над Ярдана, і вадзіў Яго Дух па пустыні ²сорак дзён, і д'ябал выпрабоўваў Яго. І нічога не еў у тых дні, а калі яны скончыліся, згаладаўся. ³Тады д'ябал сказаў Яму: «Калі Ты Сын Божы, скажы гэтаму каменю, каб ён стаў хлебам». ⁴І адказаў яму Езус: «Напісана: *“Не хлебам адным будзе жыць чалавек”*». ⁵Тады д'ябал павёў Яго і паказаў Яму ў імгненне ўсе валадарствы свету. ⁶І сказаў Яму д'ябал: «Я дам Табе ўсю гэтую ўладу і славу іх, бо яна мне перададзена, і каму хачу, даю яе. ⁷Калі Ты паклонішся мне, уся будзе Тваёй». ⁸У адказ Езус сказаў яму: «Напісана: *“Пану Богу твайму будзеш пакланяцца і Яму аднаму будзеш служыць”*». ⁹Тады завёў Яго ў Ерузалем і паставіў на крыле святыні, і сказаў Яму: «Калі Ты Сын Божы, кінься адгэтуль уніз, ¹⁰бо напісана:

*“Анёлам сваім загадае пра Цябе,
каб ахоўвалі Цябе”*

¹¹і: *“Яны на руках панясуць Цябе,
каб Ты часам не спатыкнуўся аб камень нагой сваёй”*».

¹²І Езус сказаў яму ў адказ: «Сказана: *“Не будзеш выпрабоўваць Пана Бога твайго”*». ¹³Скончыўшы ўсе выпрабаванні, д'ябал адступіў ад Яго да пары.

¹⁴Езус вярнуўся ў моцы Духа ў Галілею. І разышліся чуткі пра Яго па ўсёй ваколіцы. ¹⁵І навучаў Ён у іх сінагогах, і ўсе Яго славлілі.

¹⁶Калі прыйшоў у Назарэт, дзе быў выхаваны, увайшоў паводле свайго звычаю ў шабат у сінагогу і падняўся, каб чытаць. ¹⁷Яму падалі кнігу прарока Ісаі. Разгарнуўшы кнігу, Ён трапіў на месца, дзе было напісана:

¹⁸*«Дух Пана на Мне,
бо Ён намасціў Мяне
абвяшчаць Добрую Навіну ўбогім,
паслаў Мяне абвяшчаць вызваленне палонным
і сляпым вяртаць зрок,
каб выпусціць спакутаваных на свабоду,
¹⁹каб абвясціць год ласкі Пана».*

²⁰Згарнуўшы кнігу, Ён аддаў яе слугу і сеў. А вочы ўсіх у сінагозе былі скіраваныя на Яго. ²¹І Ён пачаў гаварыць ім: «Сёння споўніліся гэтыя словы Пісання, якія вы чулі». ²²І ўсе сведчылі Яму і здзіўляліся словам ласкі, якія выходзілі з вуснаў Ягоных, і казалі: «Ці ж не сын Юзафа гэта?» ²³А Ён сказаў ім: «Напэўна, скажаце мне такую прыказку: “Лекар, вылечы самога сябе; зрабі і тут, у тваёй бацькаўшчыне тое, што, як мы чулі, сталася ў Кафарнауме”». ²⁴І сказаў: «Сапраўды кажу вам: ніводнага прарока не прымаюць на бацькаўшчыне яго. ²⁵Сапраўды кажу вам: шмат удоў было ў Ізраэлі ў дні Іллі, калі неба было зачынена тры гады і шэсць месяцаў, так што быў вялікі голад па ўсёй зямлі. ²⁶І да ніводнай з іх не быў пасланы Ілля, а толькі да аўдавей жанчыны ў Сарэпту Сідонскую. ²⁷Шмат таксама было пракажоных у Ізраэлі ў часы прарока Елісея, і ніводзін з іх не быў ачышчаны, апроча сірыйца Наамана».

²⁸Пачуўшы гэта, усе ў сінагозе напоўніліся гневамі ²⁹і, устаўшы, выгналі Яго прэч з горада, і павялі на край гары, на якой быў пабудаваны іх горад, каб скінуць Яго. ³⁰Але Ён, прайшоўшы паміж імі, адышоў.

³¹І прыйшоў у Кафарнаум, галілейскі горад, і навучаў іх у дні шабату. ³²І здзіўляліся вучэнню Ягонаму, таму што слова Ягонае мела ўладу. ³³Быў у сінагозе чалавек, які меў нячыстага духа. Ён закрычаў моцным голасам: ³⁴«Пакінь! Што Табе да нас, Езус Назаранін? Ты прыйшоў загубіць нас? Я ведаю Цябе, хто Ты: Святы Божы». ³⁵Але Езус забараніў яму, кажучы: «Змоўкні і выйдзі з яго!» Тады злы дух кінуў яго на сярэдзіну і вышаў з яго, нічым не нашкодзіўшы яму. ³⁶І здзіўленне ахапіла ўсіх, і казалі адзін аднаму: «Што гэта за слова, што з ўладаю і моцай Ён загадвае нячымым духам — і яны выходзяць?» ³⁷І разнеслася пагалоска пра Яго па ўсёй навакольнай мясцовасці.

³⁸Выйшаўшы з сінагогі, Езус увайшоў у дом Сымона. Цешчу Сымонаву ахапіла моцная гарачка. Таму прасілі Яго за яе. ³⁹Стаўшы над ёю, Езус забараніў гарачцы, і тая пакінула яе. Адрозу ўстаўшы, яна прыслужвала ім.

⁴⁰На захадзе сонца ўсе, хто меў хворых на розныя хваробы, прыводзілі іх да Езуса. Ён жа, ускладаючы рукі на кожнага з іх, аздараўляў іх. ⁴¹З многіх таксама выходзілі з крыкам злыя духі і казалі: «Ты — Сын Божы». Але Ён забараняў і не дазваляў ім казаць, бо яны ведалі, што Ён Месія. ⁴²Калі настаў дзень, Езус выйшаў і адправіўся ў пустыннае месца. А людзі шукалі Яго і, прыйшоўшы да Яго, затрымлівалі, каб не адыходзіў ад іх. ⁴³Але Ён сказаў ім: «Таксама іншым гарадам Мне трэба абвясціць Добрую Навіну пра Валадарства Божае, бо дзеля гэтага Я пасланы». ⁴⁴І прапаведаваў у сінагогах Юдзі.

5 (1-39)

¹Аднойчы, калі натоўп ціснуўся да Езуса, каб слухаць слова Божае, Ён стаяў каля возера Генэзарэт. ²І ўбачыў два чаўны, якія стаялі каля возера, а рыбакі выйшлі з іх і паласкалі сеткі. ³Увайшоўшы ў адзін з чаўноў, які належаў Сымону, папрасіў яго крыху адплысці ад берага. Пасля сеў і вучыў людзей з чоўна.

⁴Калі скончыў гаварыць, сказаў Сымону: «Адплыві на глыбіню, а вы закіньце сеткі вашыя для ўлову». ⁵Сымон сказаў Яму ў адказ: «Настаўнік, мы працавалі ўсю ноч і нічога не злавілі, але на Тваё слова закіну сеткі». ⁶Зрабіўшы так, яны злавілі вялікае мноства рыбы, аж пачыналі рвацца іхнія сеткі. ⁷І далі знак супольнікам, якія былі ў другім чоўне, каб прыйшлі дапамагчы ім. Тыя прыйшлі і напоўнілі абодва чаўны так, што яны ледзь не танулі. ⁸Калі гэта ўбачыў Сымон Пётр, прыпаў да каленяў Езуса і сказаў: «Адыдзі ад мяне, Пане, бо я чалавек грэшны». ⁹Ад такога ўлову рыбы вялікае здзіўленне ахапіла яго і ўсіх, хто быў з Ім, ¹⁰а таксама Якуба і Яна, сыноў Зэбэдэя, якія былі супольнікамі Сымона. Тады сказаў Езус Сымону: «Не бойся, адгэтуль будзеш лавіць людзей». ¹¹А калі выцягнулі чаўны на бераг, пакінулі ўсё і пайшлі за Ім.

¹²Калі Ён быў у адным з гарадоў, з'явіўся чалавек увесь у праказе. Ubачыўшы Езуса, ён упаў ніцма, молячы Яго і кажучы: «Пане, калі хочаш, можаш мяне ачысціць». ¹³Езус працягнуў руку, дакрануўся да яго і сказаў: «Хачу, будзь ачышчаны!» І адразу праказа сышла з яго. ¹⁴Але Езус загадаў яму нікому не расказаць, а пайсці, паказацца святару і скласці ахвяру за сваё ачышчэнне, як наказаў Майсей, дзеля сведчання ім. ¹⁵Аднак чуткі пра Яго яшчэ больш распаўсюджваліся, і вялікае мноства людзей сыходзілася, каб слухаць Яго і атрымаць аздараўленне ад сваіх немачаў. ¹⁶А Ён адыходзіў у пустынныя месцы і маліўся.

¹⁷Аднойчы, калі Езус навучаў, былі там фарысеі і кніжнікі, якія прыйшлі з усіх вёсак Галілеі і Юдэі і з Ерузалема. І моц Пана была з Ім, каб мог аздараўляць. ¹⁸І вось людзі прынеслі на ложы паралізаванага чалавека, і спрабавалі ўнесці яго ў дом, і пакласці перад Ім. ¹⁹А калі праз натоўп не змаглі пранесці яго, залезлі на дах дома і праз страху спусцілі яго з насілкамі на сярэдзіну перад Езусам. ²⁰Ubачыўшы іх веру, Ён сказаў: «Чалавеча, адпускаюцца табе грахі твае». ²¹А кніжнікі і фарысеі пачалі разважаць, кажучы: «Хто ён такі, што блюзнерыць? Хто можа адпускаць грахі, калі не сам Бог?» ²²Пазнаўшы іх думкі, Езус сказаў ім у адказ: «Як думаеце ў сэрцах вашых? ²³Што лягчэй? Сказаць: “Адпускаюцца табе грахі твае”, ці сказаць: “Устань і хадзі?”» ²⁴Але каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі адпускаць грахі». І сказаў паралізованаму: «Кажу табе: устань, вазьмі насілку свае і ідзі да дому свайго». ²⁵Той адразу, устаўшы перад імі, узяў тое, на чым ляжаў, і пайшоў да дому свайго, славячы Бога». ²⁶Жах ахапіў усіх, яны славілі Бога і, напоўненыя страхам, казалі: «Дзіўнае мы бачылі сёння».

²⁷Выйшаўшы пасля гэтага, Езус убачыў мытніка па імені Левій, які сядзеў на мытні, і сказаў яму: «Ідзі за Мною». ²⁸Той пакінуў усё, устаў і пайшоў за Ім.

²⁹І наладзіў Левій для Яго вялікую гасціну у сваім доме. Было там шмат мытнікаў і іншых, якія сядзелі з ім за сталом. ³⁰І наракалі фарысеі і кніжнікі, кажучы вучням Ягоным: «Чаму вы яшчэ і п'яце з мытнікамі і грэшнікамі?» ³¹А Езус сказаў ім у адказ: «Не здаровым патрэбны лекар, а хворым. ³²Я прыйшоў заклікаць да пакаяння не праведнікаў, а грэшнікаў».

³³Яны казалі Яму: «Вучні Янавы часта посцяць і моляцца, падобна і вучні фарысеяў, а Твае ядуць і п'юць». ³⁴Езус адказаў ім: «Ці можаце прымусіць гасцей на вяселлі пасціць, калі з імі жаніх? ³⁵Але прыйдуць дні, калі будзе забраны ад іх жаніх, тады будуць пасціць у тыя дні». ³⁶І расказаў ім прыпавесць: «Ніхто не разрывае новай вопраткі, каб прышыць лату да старой вопраткі. Інакш і новая парвецца, і да старой не падыдзе лата ад новай. ³⁷І ніхто не налівае маладое віно ў старыя мяхі. Інакш маладое віно парве мяхі і само высеча, і мяхі прападуць. ³⁸Але маладое віно трэба наліваць у новыя мяхі. ³⁹І ніхто, выпіўшы старога, не хоча маладога, бо кажа: “Старое лепшае!”».

6 (1-49)

¹У шабат Езус праходзіў праз збожжа, а вучні Ягоныя зрывалі каласы і елі, расціраючы рукамі. ²Некаторыя ж з фарысеяў казалі: «Чаму вы робіце тое, што не дазволена ў шабат?» ³Тады Езус сказаў ім у адказ: «Хіба не чыталі вы, што зрабіў Давід, калі згаладаўся сам і тыя, хто быў з ім? ⁴Як увайшоў у дом Божы, узяў ахвярныя хлябы, якіх нельга было есці нікому, акрамя святароў, з'еў сам і даў тым, хто быў з ім». ⁵І сказаў ім: «Сын Чалавечы — гаспадар шабату».

⁶У іншы шабат Ён увайшоў у сінагогу і навучаў. А быў там чалавек з усохлай правай рукой. ⁷А кніжнікі і фарысеі сачылі за Езусам, ці Ён лечыць у шабат, каб знайсці, у чым абвінаваціць Яго. ⁸Ён жа, ведаючы думкі іхнія, сказаў чалавеку з усохлай рукой: «Падыміся і стань пасярэдзіне». Той падняўся і стаў. ⁹Тады Езус сказаў ім: «Я пытаюся ў вас, ці дазволена ў шабат рабіць дабро або рабіць зло; уратаваць жыццё ці загубіць?» ¹⁰І, паглядзеўшы на іх усіх, сказаў таму: «Працягни руку сваю». Той так і зрабіў; і выздаравела рука ягоная. ¹¹А яны напоўніліся лютасцю і гаварылі між сабою, што б зрабіць з Езусам.

¹²У тыя дні Ён узышоў на гару памаліцца і правёў усю ноч у малітве да Бога. ¹³Калі настаў дзень, паклікаў сваіх вучняў і выбраў з іх дванаццаць, якіх і назваў Апосталамі: ¹⁴Сымона, якога назваў Пятром, Андрэя, брата ягонага, Якуба і Яна, Філіпа і Барталамея, ¹⁵Мацвея і Тамаша, Якуба Алфеевага і Сымона, якога называлі Зілотам, ¹⁶Юду Якубавага і Юду Іскарыёта, які стаў здраднікам.

¹⁷Калі сышоў з імі ўніз і стаў на раўніне, вялікі натоўп вучняў Ягоных і вялікае мноства людзей з Юдэі і Ерузалема, з узбярэжжа Тыра і Сідона ¹⁸прыйшлі паслухаць Яго і аздаравіцца ад сваіх хваробаў. І тыя, хто цярпеў ад нячыстых духаў, вылечваліся. ¹⁹І ўсе людзі імкнуліся дакрануцца да Яго, таму што сіла сыходзіла ад Яго і вылечвала ўсіх.

²⁰А Ён, узяўшы вочы свае на вучняў сваіх, сказаў:

«Шчаслівыя ўбогія, бо ваша ёсць Валадарства Божае.

²¹Шчаслівыя, якія цяпер галадаеце, бо насычаны будзеце.

Шчаслівыя, якія цяпер плачаце, бо смяцца будзеце.

²²Шчаслівыя вы, калі ўзненавідзяць вас людзі і калі адрывуць вас, і будуць зневажаць, і адкінуць імя вашае як зло з-за Сына Чалавечага. ²³Радуйцеся ў той дзень і весяліцеся, бо вялікая ўзнагарода ваша ў небе. Бо так паступалі з прарокамі айцы іхнія.

²⁴Але гора вам, багатыя, бо вы ўжо атрымалі сваё суцэшэнне!

²⁵Гора вам, хто цяпер сыты, бо галадаць будзеце!

Гора вам, хто цяпер смяецца, бо смуткаваць і плакаць будзеце!

²⁶Гора вам, калі ўсе людзі будуць добра казаць пра вас! Бо так паступалі з фальшывымі прарокамі айцы іхнія.

²⁷Але кажу вам, хто слухае: любіце ворагаў вашых, дабро рабіце тым, хто вас ненавідзіць. ²⁸Благаслаўляйце тых, хто вас праклінае, маліцеся за тых, хто вас крыўдзіць. ²⁹Таму, хто ўдарыў цябе па шчацэ, падстаў і другую; і таму, хто адбірае ў цябе плашч, не забараняй узяць і кашулю. ³⁰Кожнаму, хто просіць у цябе, давай, і ад таго, хто ўзяў тваё, не дамагайся звароту. ³¹І як хочаце, каб рабілі вам людзі, так вы ім рабіце. ³²Калі любіце тых, хто любіць вас, якая вам за гэта падзяка? Бо грэшнікі таксама любяць тых, хто іх любіць. ³³І калі чыніце дабро тым, хто вам чыніць дабро, якая вам за тое падзяка? І грэшнікі робяць тое самае. ³⁴І калі пазычаеце тым, ад каго спадзяецца атрымаць назад, якая вам за тое падзяка? Бо і грэшнікі пазычаюць грэшнікам, каб атрымаць столькі ж.

³⁵Але вы любіце ворагаў вашых, і рабіце дабро, і пазычайце, не чакаючы нічога ўзамен, і будзе ўзнагарода ваша вялікая, і будзеце сынамі Найвышэйшага, бо Ён ласкавы да няўдзячных і да злых. ³⁶Будзьце міласэрнымі, як і Айцец ваш міласэрны. ³⁷Не судзіце, і не будуць судзіць вас; не асуджайце, і не будуць асуджаць вас; прабачайце, і прабачаць вам. ³⁸Давайце, і будзе дадзена вам: меру добрую, уціснутую, утрэсеную і з верхам адсыплюць вам у падол ваш. Бо якой мераю мераеце, такой і вам будзе адмерана».

³⁹І раскажаў ім такую прыпавесць: «Хіба можа сляпы вадзіць сляпога? Ці ж не зваляцца абодва ў яму?

⁴⁰Вучань не большы за настаўніка. Але кожны добра падрыхтаваны стане такім, як яго настаўнік.

⁴¹Чаму бачыш шчэпку ў воку брата свайго, а бервяна ў сваім воку не заўважаеш? ⁴²Як ты можаш казаць брату свайму: «Браце, дай, я выму шчэпку з вока твайго», калі сам не бачыш бервяна ў сваім воку? Крывадушнік, спачатку вымі бервяно са свайго вока, і тады добра ўбачыш, як выняць шчэпку з вока твайго брата.

⁴³Няма добрага дрэва, якое б прыносіла дрэнны плод, ці дрэннага дрэва, якое б прыносіла добры плод. ⁴⁴Бо кожнае дрэва пазнаецца па ягоным плодзе; не збіраюць з церняў смоквы, а з куста ажын не збіраюць вінаграду. ⁴⁵Добры чалавек выносіць з добрага скарбу сэрца дабро, а дрэнны чалавек з благога сэрца выносіць зло, бо пра тое, чым напоўнена сэрца, гавораць вусны ягоныя.

⁴⁶Што вы клічаце Мяне: «Пане, Пане», а не выконваеце таго, што Я кажу?

⁴⁷Я пакажу вам, да каго падобны кожны, хто прыходзіць да Мяне, слухае Маё слова і выконвае яго. ⁴⁸Ён падобны да чалавека, які, будуючы дом, глыбока выкапаў і заклаў падмурак на скале. Калі здарылася паводка, патак хлынуў на

гэты дом, аднак не змог пахіснуць яго, таму што ён быў добра збудаваны.⁴⁹ А той, хто слухае і не выконвае, падобны да чалавека, які збудаваў дом на зямлі без падмурка. Паток хлынуў на яго, і ён адразу абваліўся, і вялікае было падзенне дому гэтага».

7 (1-50)

¹Калі скончыў сваю прамову да народу, увайшоў у Кафарнаум.² У аднаго ж сотніка захварэў і быў пры смерці слуга, якім ён даражыў.³ Пачуўшы пра Езуса, ён паслаў да Яго юдэйскіх старэйшын, каб папрасілі Яго прыйсці і здаравіць ягонага слугу.⁴ Тыя прыйшлі да Езуса і настойліва прасілі Яго, кажучы: «Ён варты, каб Ты зрабіў яму гэта,⁵ бо ён любіць наш народ і нават пабудаваў нам сінагогу». ⁶І Езус пайшоў з імі. А калі Ён быў ужо недалёка ад дому, сотнік паслаў сяброў сказаць Яму: «Пане, не турбуйся, бо я не варты, каб Ты ўвайшоў пад дах мой.⁷ Таму я не палічыў сябе вартым прыйсці да Цябе. Але скажы слова, і будзе здароўлены слуга мой.⁸ Бо і я чалавек падуладны, сам маю ў падначаленні жаўнераў, і кажу аднаму: “Ідзі”, і ідзе; а другому: “Прыйдзі”, і прыходзіць; а слугу майму: “Зрабі тое”, і робіць». ⁹Пачуўшы гэта, Езус дзівіўся яму і, павярнуўшыся да натоўпу, які ішоў за Ім, сказаў: «Кажу вам: нават у Ізраэлі Я не знайшоў такой вялікай веры!»¹⁰ Калі ж пасланцы вярнуліся дадому, яны засталі слугу здаровым.

¹¹На наступны дзень Езус пайшоў у горад, які называўся Наін, і разам з Ім ішлі вучні Ягоня і вялікі натоўп.¹² Калі ж Ён наблізіўся да гарадской брамы, выносілі з яе памерлага, адзінага сына ў маці, якая была ўдавою. І шмат людзей з горада ішло разам з ёю.¹³ Убачыўшы яе, Пан злітаваўся над ёю і сказаў: «Не плач!»¹⁴ І, падышоўшы, дакрануўся да насілак. Тыя, хто нёс, спыніліся, а Ён сказаў: «Хлопча, кажу табе, устань!»¹⁵ Мёртвы сеў і пачаў гаварыць. І аддаў яго Езус маці ягонай.¹⁶ Усіх жа ахапіў страх, і славілі Бога, кажучы: «Вялікі прарок паўстаў сярод нас» і: «Бог наведаў свой народ». ¹⁷Так разышлася гэтая навіна пра Яго па ўсёй Юдэі і па ўсёй ваколіцы.

¹⁸І расказалі Яну вучні яго пра ўсё гэта.¹⁹ Паклікаўшы дваіх з вучняў сваіх, Ян паслаў іх да Пана спытацца: «Ты той, які мае прыйсці, ці чакаць нам іншага?»²⁰ Калі яны прыйшлі да Езуса, казалі: «Ян Хрысціцель паслаў нас да Цябе спытацца: “Ці Ты той, які мае прыйсці, ці чакаць нам іншага?”»²¹ У той самы час Езус шмат каго вылечыў ад хвароб, немачаў і ад злых духаў і многіх сляпых адарыў зрокам.²² І Ён сказаў ім у адказ: «Ідзіце, раскажыце Яну, што вы бачылі і чулі: *сляпыя зноў бачаць, кульгавыя ходзяць, пракажоныя ачышчаюцца і глухія чуюць, памерлыя ўваскрасаюць, убогім абвяшчаецца Добрая Навіна.*²³ І шчаслівы той, хто не спакусіцца праз Мяне».

²⁴Калі ж пасланцы Яна адышлі, Ён пачаў гаварыць народу пра Яна: «На што выйшлі вы ў пустыню глядзець? На трысціну, якую вецер хістае?²⁵ На што ж вы выйшлі глядзець? На чалавека, апранутага ў мяккія шаты? Тыя, хто багата апранаецца і раскошна жыве, знаходзяцца ў каралеўскіх палацах.²⁶ На што выйшлі вы глядзець? На прарока? Так, кажу вам, нават больш, чым на прарока.²⁷ Гэта той, пра каго напісана:

“Вось пасылаю анёла Майго перад Табою,
які падрыхтуе дарогу Тваю перад Табою”.

²⁸Кажу вам: сярод народжаных жанчынамі няма нікога большага за Яна. Але найменшы ў Валадарстве Божым большы за яго». ²⁹Увесь народ, які слухаў Яго, і мытнікі прызналі справядлівым Бога і ахрысціліся Янавым хростам. ³⁰А фарысеі і кніжнікі адкінулі волю Божую адносна сябе і не прынялі хросту ад яго.

³¹А Ён працягваў: «З кім параўнаю людзей гэтага пакалення? Да каго яны падобныя? ³²Яны падобныя да дзяцей, што сядзяць на рынку і аклікаюць адны другіх, кажучы:

“Мы гралі вам на жалейцы, а вы не танцавалі,
мы спявалі журботныя песні, а вы не плакалі!”

³³Прышоў Ян Хрысціцель, які не еў хлеба і не піў віна, а вы кажаце: “У ім злы дух!” ³⁴Прышоў Сын Чалавечы, які есць і п’е, а вы кажаце: “Гэты чалавек абжора і п’яніца, прыцель мытнікаў і грэшнікаў”. ³⁵І была апраўдана мудрасць усімі дзецьмі сваімі».

³⁶Адзін з фарысеяў запрасіў Езуса паесці з ім. І Ён, увайшоўшы ў дом фарысея, сеў за стол. ³⁷І вось, жанчына, якая была грэшніцай у горадзе, даведаўшыся, што Ён сеў за стол у доме фарысея, прынесла алебастрыны флакон міра ³⁸і, стоячы ззаду каля ног Ягоных і плачучы, пачала абліваць ногі Ягоныя слязьмі і валасамі сваёй галавы выцірала і цалавала ногі Яму, і намашчвала мірам.

³⁹Убачыўшы гэта, фарысей, які запрасіў Яго, сказаў сам сабе: «Калі б Ён быў прарокам, то ведаў бы, хто гэта жанчына, якая дакранаецца да Яго, што яна грэшніца». ⁴⁰Езус сказаў яму ў адказ: «Сымон, Я хачу нешта сказаць табе». Той прамовіў: «Скажы, Настаўнік». ⁴¹«У аднаго пазыкадаўцы былі два даўжнікі. Адзін вінен быў пяцьсот дынараў, а другі — пяцьдзсят. ⁴²Паколькі не мелі чым заплаціць, ён дараваў абодвум. Дык хто з іх больш палюбіць яго?» ⁴³Сымон адказаў: «Думаю, той, каму больш даравана». Ён сказаў яму: «Ты правільна разважыў». ⁴⁴І, павярнуўшыся да жанчыны, сказаў Сымону: «Бачыш гэтую жанчыну? Я прышоў у твой дом, і ты не даў Мне вады для ног, а яна слязьмі абліла Мае ногі і выцерла сваімі валасамі. ⁴⁵Ты пацалунку Мне не даў, а яна з той хвіліны, калі ўвайшла, няспынна цалуе Мне ногі. ⁴⁶Ты галавы Мне алеем не намаасціў, а яна мірам намаасціла Мне ногі. ⁴⁷Дзеля гэтага кажу табе: даруюцца ёй грахі многія за тое, што яна вельмі палюбіла. А каму мала даруецца, той мала любіць». ⁴⁸А ёй сказаў: «Адпускаюцца табе грахі твае». ⁴⁹І тыя, хто сядзеў за сталом разам з Ім, пачалі казаць самі сабе: «Хто Ён такі, што нават грахі адпускае?» ⁵⁰А Ён сказаў жанчыне: «Вера твая ўратавала цябе, ідзі ў спакой!»

8 (1-56)

¹Пасля гэтага Ён праходзіў па гарадах і паселішчах, прапаведуючы і абвяшчаючы Добрую Навіну пра Валадарства Божае. І былі з Ім Дванаццаць, ²а таксама некаторыя жанчыны, аздароўленыя ад злых духаў і хвароб: Марыя, называная Магдаленай, з якой выйшла сем злых духаў; ³Яна, жонка Хузы,

чыноўніка Ірада; Зузана і шмат іншых, якія дапамагалі ім маёмасцю сваёй.

⁴Калі сабраўся вялікі натоўп і людзі з розных гарадоў прыходзілі да Яго, Ён сказаў прыпавесць: ⁵«Выйшаў сейбіт сеяць зерне сваё. І калі сеяў, адно ўпала пры дарозе, і было патаптана, і птушкі нябесныя падзяўблі яго. ⁶Другое ўпала на скалу і, узышоўшы, засохла, бо не мела вільгаці. ⁷Іншае ўпала між церняў, і разам вырасла, але церні заглушылі яго. ⁸Іншае ўпала на добрую зямлю і, калі ўзышло, прынесла плён у сто разоў большы». Кажучы гэта, заклікаў: «Хто мае вушы, каб слухаць, няхай слухае».

⁹І пытаўся ў Яго вучні Ягоныя, што значыць гэтая прыпавесць. ¹⁰А Ён сказаў: «Вам дадзена пазнаць таямніцу Валадарства Божага, а да астатніх гавару ў прыпавесцях, каб, *гледзячы, не бачылі і, слухаючы, не разумелі*.

¹¹Вось што азначае гэтая прыпавесць: зерне — гэта слова Божае. ¹²Што пры дарозе — гэта тыя, хто слухае, але потым прыходзіць д'ябал і забірае слова з іхняга сэрца, каб не паверылі і не збавіліся. ¹³Што на скале — гэта тыя, хто пачуе і з радасцю прымае слова, але не мае караня. Яны вераць часова, а ў пару выпрабавання адыходзяць. ¹⁴Што ўпала ў церні — гэта тыя, хто чуе, аднак турботы, багацце і ўцехі жыцця паглынаюць іх, і яны не прыносяць плёну. ¹⁵А што на добрай зямлі — гэта тыя, хто, пачуўшы слова, захоўвае яго ў добрым і чыстым сэрцы і прыносіць у цярдзівае плён.

¹⁶Ніхто, запаліўшы свечач, не накрывае яго пасудзінай і не ставіць пад ложак, але ставіць яго на свечніку, каб тыя, хто ўваходзіць, бачылі святло. ¹⁷Бо няма нічога схаванага, што б не стала яўным, і нічога таёмнага, пра што б не стала вядома і што б не выявілася. ¹⁸Таму зважайце, як слухаеце. Бо хто мае, таму дадзена будзе, а хто не мае, у таго адымецца і тое, што, як здаецца яму, ён мае».

¹⁹Прыйшлі да Яго Маці Ягоная і браты Ягоныя. І не маглі наблізіцца да Яго з-за натоўпу. ²⁰Тады паведамлі Яму: «Маці Твая і браты Твае стаяць звонку, жадаючы ўбачыць Цябе». ²¹Ён сказаў ім у адказ: «Маці Мая і браты Мае — гэта тыя, хто слухае слова Божае і выконвае яго».

²²У адзін з тых дзён Ён увайшоў у човен, а за Ім вучні Яго. І сказаў ім: «Пераправімся на другі бок возера». І адплылі. ²³Пакуль плылі, Ён заснуў. І паднялася на возеры бура ад ветру, і човен стаў залівацца вадой, і яны апынуліся ў небяспецы. ²⁴Тады вучні падышлі да Езуса, абудзілі Яго і сказалі: «Настаўнік, Настаўнік, мы гінем!» Ён падняўся і загадаў ветру і хвалям — і спыніліся, і настала ціша. ²⁵Тады сказаў ім: «Дзе ваша вера?» Яны, спалоханыя, дзівіліся, кажучы адзін аднаму: «Хто ж Ён такі, што загадвае і вятрам, і вадзе, і яны Яго слухаюцца?»

²⁶І прыплылі яны ў край геразенаў, што насупраць Галілеі. ²⁷Калі ж Ён выйшаў на сушу, сустрэў Яго адзін чалавек з горада, які быў апанаваны злым духам, з даўняга часу не апранаў адзенне і жыў не ў доме, а ў магільных пячорах. ²⁸Убачыўшы Езуса, ён упаў перад ім і гучна закрычаў: «Што Табе да мяне, Езусе, Сыне Бога Найвышэйшага? Прашу Цябе, не муч мяне». ²⁹Бо Езус загадаў нячыстаму духу выйсці з гэтага чалавека, таму што той доўгі час мучыў яго, так што звязвалі ланцугамі і трымалі ў кайданах яго, але ён разрываў путы і злы дух гнаў яго на пустынным месцы. ³⁰Езус спытаўся ў яго: «Як тваё імя?»

Той адказаў: «Легіён», бо шмат злых духаў увайшло ў яго. ³¹І малілі Езуса, каб Ён не загадаў ім пайсці ў бездань.

³²А быў там вялікі статак свіней, якія пасвіліся на гары. І злыя духі малілі Яго, каб дазволіў ім увайсці ў іх. І дазволіў ім. ³³Тады злыя духі выйшлі з чалавека і ўвайшлі ў свіней. І кінуўся статак з кручы ў возера, і патануў. ³⁴Пастухі, убачыўшы тое, што здарылася, уцяклі і казалі ў горадзе і вёсках. ³⁵А людзі выйшлі паглядзець, што адбылося. Прыйшлі да Езуса і знайшлі, што чалавек, з якога выйшлі злыя духі, сядзеў апрануты і ў розуме каля ног Езуса, і спалохаліся. ³⁶Бо відавочцы казалі ім, як быў аздароўлены апанаваны злымі духамі. ³⁷І ўвесь люд краю геразенаў прасіў Яго пайсці ад іх, бо іх ахапіў вялікі страх. Езус увайшоў у човен і вярнуўся. ³⁸А той чалавек, з якога выйшлі злыя духі, стаў прасіць Езуса застацца з Ім. Але Ён адпусціў Яго, кажучы: ³⁹«Вярніся да дому свайго і раскажы ўсё, што ўчыніў Табе Бог». Той пайшоў і распавёў па ўсім горадзе ўсё, што ўчыніў яму Езус.

⁴⁰Калі Езус вярнуўся, натоўп прывітаў Яго, бо ўсе чакалі Яго. ⁴¹І вось прыйшоў чалавек, па імені Яір, які быў кіраўніком сінагогі. Ён прыпаў да ног Езуса і стаў упрошваць Яго зайсці да дому ягонага, ⁴²таму што яго адзіная дачка, узростам каля дванаццаці гадоў, памірала. Калі Езус пайшоў, натоўп ціснуўся да Яго. ⁴³І была адна жанчына, якая дванаццаць гадоў цярпела на крывацёк і растраціла ўсю маёмасць сваю на лекараў, але ніхто не мог вылечыць яе. ⁴⁴Яна, падышоўшы ззаду да Езуса, дакранулася да краю плашча Ягонага, і адразу ж спыніўся крывацёк у яе. ⁴⁵А Езус спытаўся: «Хто дакрануўся да Мяне?» Калі ж усе адмаўлялі, Пётр сказаў: «Настаўнік, народ тоўпіцца вакол Цябе і цісне». ⁴⁶Але Езус сказаў: «Хтосьці дакрануўся да Мяне, бо Я адчуў, як сіла выйшла з Мяне». ⁴⁷Тады жанчына, убачыўшы, што яна не ўтаілася, з трымценнем падышла і, упаўшы перад Ім, прызналася перад усімі людзьмі, чаму дакранулася да Яго і як адразу выздаравела. ⁴⁸Ён жа сказаў ёй: «Дачка, вера твая ўратавала цябе, ідзі ў спакой».

⁴⁹Калі Ён яшчэ гаварыў, прыйшоў нехта з дому ад кіраўніка сінагогі і сказаў: «Твая дачка памерла, больш не турбуй Настаўніка». ⁵⁰Але Езус, пачуўшы гэта, адказаў яму: «Не бойся, толькі вер — і яна будзе ўратаваная». ⁵¹Прышоўшы ў дом, Ён не пусціў з сабой нікога, акрамя Пятра, Яна і Якуба, бацькі і маці дзяўчынкі. ⁵²І ўсе галасілі і смуткавалі па ёй. Але Ён сказаў: «Не плачце, яна не памерла, а спіць». ⁵³І насміхаліся з Яго, бо ведалі, што яна памерла. ⁵⁴Тады Ён, узяўшы яе за руку, паклікаў яе: «Дзяўчынка, устань!» ⁵⁵І вярнуўся дух яе, і яна адразу паднялася, а Ён загадаў даць ёй паесці. ⁵⁶І здзівіліся бацькі яе. А Езус наказаў ім нікому не раскажыць, што адбылося.

9 (1-62)

¹Паклікаўшы Дванаццаць, Езус даў ім сілу і ўладу над усімі злымі духамі, і ўладу лячыць хваробы. ²Ён паслаў іх абвяшчаць Валадарства Божае і аздараўляць хворых. ³І сказаў ім: «Нічога не бярыце ў дарогу: ні кія, ні торбы, ні хлеба, ні срэбра, не майце таксама па дзве вопраткі. ⁴У які дом увайдзеце, там заставайцеся аж да свайго адыходу. ⁵Калі ж вас нехта не прыме, то,

выходзячы з горада таго, абтрасіце пыл з ног ваших на сведчанне супраць іх». ⁶Пайшоўшы, яны праходзілі па вёсках, абяшчаючы Добрую Навіну і аздараўляючы ўсюды.

⁷Тэтрарх Ірад пачуў пра ўсё, што здзяйснялася Езусам, і пачаў сумнявацца, бо адны гаварылі, што Ян паўстаў з памерлых, ⁸а другія, што з'явіўся Ілля, іншыя, што ўваскрос нехта з даўніх прарокаў. ⁹І казаў Ірад: «Яну я адсек галаву; хто ж той, пра каго я чую такое?» І хацеў убачыць Яго.

¹⁰Вярнуўшыся, Апосталы расказалі Езусу ўсё, што зрабілі. Тады Ён узяў іх з сабой і асобна адышоў да горада, званага Бэтсаіда. ¹¹А калі людзі даведаліся, пайшлі за Ім. І Ён прыняў іх, і гаварыў ім пра Валадарства Божае, і аздараўляў тых, каму было патрэбнае аздараўленне. ¹²Калі дзень пачаў хіліцца да вечара, падышлі да Яго Дванаццаць і сказалі Яму: «Адпусці людзей, каб яны пайшлі ў навакольныя паселішчы і вёскі, дзе знойдуць начлег і ежу, бо мы тут у пустынным месцы». ¹³Але Ён сказаў ім: «Вы дайце ім есці». Яны сказалі: «У нас няма больш пяці хлябоў і дзвюх рыбін, хіба што пойдзем купім ежы на ўвесь гэты люд». ¹⁴Было ж каля пяці тысяч чалавек. Але Ён сказаў вучням сваім: «Загадайце ім сесці групамі па пяцьдзсят чалавек». ¹⁵І зрабілі так, і пасадзілі ўсіх. ¹⁶А Ён, узяўшы пяць хлябоў і дзве рыбіны, паглядзеў на неба, благаславіў іх і паламаў, і даваў вучням, каб раздавалі людзям. ¹⁷І елі, і насыціліся ўсе, а рэшты кавалкаў сабрана было дванаццаць кашоў.

¹⁸Калі Езус маліўся ў самоце, былі разам з Ім вучні. І Ён спытаўся ў іх: «Кім лічаць Мяне людзі?» ¹⁹Яны сказалі ў адказ: «Янам Хрысціцелем, іншыя – Іллёю, яшчэ іншыя кажуць, што адзін з даўніх прарокаў уваскрос». ²⁰Тады Ён спытаўся ў іх: «А вы кім лічыце Мяне?» Пётр, адказваючы, сказаў: «Месіяй Божым». ²¹Але Ён, забараніўшы ім, загадаў нікому не казаць пра гэта, ²²кажучы, што Сын Чалавечы павінен шмат выцерпець і быць адкінутым старэйшынамі, першасвятарамі і кніжнікамі, і быць забітым, і на трэці дзень уваскрэснуць.

²³А ўсім сказаў: «Калі хто хоча ісці за Мною, няхай адрачэцца ад сябе, штодня бярэ крыж свой і ідзе за Мною. ²⁴Бо, хто хоча жыццё сваё ўратаваць, загубіць яго. А хто загубіць жыццё сваё дзеля Мяне, той уратуе яго. ²⁵Бо якая карысць чалавеку, калі ён здабудзе ўвесь свет, а сябе загубіць ці пашкодзіць сабе? ²⁶Хто ж будзе саромецца Мяне і Маіх слоў, таго і Сын Чалавечы пасаромеецца, калі прыйдзе ў славе сваёй, Айца і святых анёлаў. ²⁷Праўдзіва кажу вам: некаторыя з тых, хто тут стаіць, не зазнаюць смерці, пакуль не ўбачаць Валадарства Божага».

²⁸І пасля гэтых слоў дзён праз восем, узяўшы з сабою Пятра, Яна і Якуба, Ён узышоў на гару памаліцца. ²⁹І калі маліўся, выгляд твару Ягонага перамяніўся, і адзенне Ягонае стала бліскуча-белым. ³⁰І вось, два мужы размаўлялі з Ім, а былі гэта Майсей і Ілля. ³¹Яны з'явіліся ў славе і казалі пра Ягоны адыход, які Ён павінен здзейсніць у Ерузалеме. ³²Пётр і тыя, хто быў разам з ім, былі змораныя сном. Калі ж абудзіліся, убачылі славу Яго і двух мужоў, якія стаялі разам з Ім. ³³А калі яны адыходзілі адтуль, Пётр сказаў Езусу: «Настаўнік, добра нам тут быць. Таму зробім тры шатры: адзін Табе, адзін Майсею і адзін Іллі». Не ведаў ён, што кажа. ³⁴Калі гаварыў гэта, з'явілася воблака і агарнула іх. І спалохаліся яны, калі тыя ўвайшлі ў воблака. ³⁵А з

воблака пачуўся голас, які казаў: «Гэта Сын Мой выбраны, Яго слухайце». ³⁶І калі гучаў гэты голас, Езус застаўся адзін. Маўчалі яны і ў тыя дні нікому нічога не казалі пра тое, што бачылі.

³⁷У наступны дзень, калі яны зышлі з гары, вялікі натоўп выйшаў насустрач Яму. ³⁸І вось адзін чалавек з натоўпу закрычаў: «Настаўнік, прашу Цябе, паглядзі на майго сына, бо ён у мяне адзін. ³⁹Хапае яго дух, і ён раптам крычыць, і трасе яго, аж пускае пену. І з цяжкасцю адпускае, змучаўшы яго. ⁴⁰Я прасіў Тваіх вучняў выгнаць яго, але яны не змаглі». ⁴¹Адказваючы, Езус сказаў: «О, пакаленне нявернае і распуснае, дакуль буду з вамі і дакуль буду цярпець вас? Прывядзі сюды свайго сына». ⁴²А калі ён падыходзіў, злы дух кінуў яго на зямлю і пачаў трэсці. Але Езус забараніў нячыстаму духу і вылечыў хлопца, і аддаў яго бацьку. ⁴³І ўсе здзівіліся велічы Божай.

Калі ўсе здзіўляліся ўсяму, што рабіў Езус, Ён сказаў сваім вучням: ⁴⁴«Укладзіце сабе ў вушы словы гэтыя, бо Сын Чалавечы будзе выдадзены ў рукі людзей». ⁴⁵Але вучні не зразумелі сказанага, таму што гэта было ўкрыта ад іх, каб яны не зразумелі. А спытацца ў Яго пра сказанае баяліся.

⁴⁶І паўстала між вучняў пытанне: хто з іх быў бы большы? ⁴⁷Але Езус, пазнаўшы задуму іх сэрца, узяў дзіця, паставіў яго перад сабою ⁴⁸і сказаў ім: «Хто прыме гэтае дзіця ў імя Маё, той Мяне прымае. А хто Мяне прымае, прымае таго, хто паслаў Мяне. Бо, хто меншы сярод усіх вас, той будзе вялікі».

⁴⁹Ян сказаў у адказ: «Настаўнік, мы бачылі кагосьці, хто ў імя Тваё выганяе злых духаў, і забаранялі яму, бо ён не ходзіць з намі». ⁵⁰А Езус сказаў яму: «Не забараняйце; бо хто не супраць вас, той за вас».

⁵¹Калі надышлі дні Яго ўзнясення, Ён цвёрда вырашыў ісці ў Ерузалем ⁵²і выслаў пасланцоў перад сабою. Пайшоўшы, яны ўвайшлі ў самаранскую вёску, каб падрыхтаваць Яму побыт. ⁵³Але там не прынялі Яго, бо Ён накіроўваўся ў Ерузалем. ⁵⁴Калі вучні Якуб і Ян убачылі гэта, сказалі: «Пане, хочаш, мы скажам, каб агонь сышоў з неба і знішчыў іх?» ⁵⁵Але Ён, абярнуўшыся, забараніў ім. ⁵⁶І пайшлі ў іншую вёску.

⁵⁷Калі яны былі ў дарозе, хтосьці сказаў Яму: «Я пайду за Табою, куды б Ты ні пайшоў». ⁵⁸І сказаў яму Езус: «Лісы маюць норы, і птушкі нябесныя — гнёзды, а Сын Чалавечы не мае, дзе схіліць галаву». ⁵⁹Тады сказаў другому: «Ідзі за Мною». Але той адказаў: «Пане, дазволь мне спачатку пайсці і пахаваць бацьку майго». ⁶⁰А Ён Езус сказаў яму: «Пакінь памерлым хаваць сваіх памерлых, а ты ідзі і абвяшчай Валадарства Божае». ⁶¹Яшчэ іншы сказаў: «Я пайду за Табою, Пане, але спачатку дазволь мне развітацца з хатнімі маімі». ⁶²А Езус сказаў яму: «Ніхто з тых, хто паклаў руку сваю на плуг і азіраецца назад, не надаецца да Валадарства Божага».

10 (1-42)

¹Пасля гэтага Пан вызначыў іншых семдзесят двух і паслаў іх па двое перад сабою ў кожны горад і месца, куды сам меўся пайсці. ²І сказаў ім: «Жніво сапраўды вялікае, ды работнікаў мала; таму прасіце Гаспадара жніва, каб работнікаў паслаў на жніво сваё. ³Ідзіце, вось Я пасылаю вас, як ягнят сярод

ваўкоў. ⁴ Не бярыце ні каліты, ні торбы, ні сандаляў і ў дарозе нікога не вітайце. ⁵ У які б дом ні ўвайшлі, спачатку кажыце: “Спакой гэтаму дому!” ⁶ І калі будзе там сын спакою, то на ім спачне спакой ваш. Калі ж не, то вернецца да вас. ⁷ Заставайцеся ў тым доме, ешце і піце, што ёсць у іх, бо работнік заслугоўвае платы сваёй. Не пераходзьце з дому ў дом. ⁸ І калі прыйдзеце ў які горад, і прымуць вас, ешце, што вам пададуць. ⁹ І аздараўляйце ў ім хворых, і кажыце ім: “Наблізілася да вас Валадарства Божае”. ¹⁰ Калі прыйдзеце ў які горад і не прымуць вас, то выйдзіце на яго вуліцы і скажыце: ¹¹ “Нават пыл горада вашага, які прыліп да ног нашых, атрасаем; аднак ведайце тое, што наблізілася да вас Валадарства Божае”. ¹² Кажу вам, што Садоме ў дзень той будзе лягчэй, чым гораду таму.

¹³ Гора табе, Харазін! Гора табе, Бэтсаіда! Бо, калі б у Тыры і Сідоне былі цуды, што сталіся сярод вас, яны б даўно, седзячы ў мешкавіне і ў попеле, пакаяліся. ¹⁴ Але Тыру і Сідону лепш будзе на судзе, чым вам.

¹⁵ І ты, Кафарнаум, што аж да неба будзеш узвышаны, аж да адхлані нізрынешся!

¹⁶ Хто слухае вас, Мяне слухае, і хто вас адкідае, Мяне адкідае. А хто адкідае Мяне, адкідае таго, хто паслаў Мяне».

¹⁷ Вярнуліся семдзесят два з радасцю і казалі: «Пане, нават злыя духі слухаюцца нас у імя Тваё!» ¹⁸ А Ён сказаў ім: «Я бачыў сатану, які падаў з неба, як маланка. ¹⁹ Вось Я даў вам уладу наступаць на змеяў і скарпіёнаў і на ўсю варожую сілу, і нішто не пашкодзіць вам. ²⁰ Аднак не радуіцеся таму, што духі слухаюцца вас, а радуіцеся таму, што імёны вашыя запісаны ў нябёсах».

²¹ У тую гадзіну Ён узрадаваўся ў духу і сказаў: «Праслаўляю Цябе, Ойча, Пан неба і зямлі, што Ты закрыў гэта ад мудрых і разумных і адкрыў гэта дзецям. Так, Ойча, бо так было Табе даспадобы. ²² Усё перададзена Мне Айцом Маім, і ніхто не ведае кім ёсць Сын, апроч Айца, і кім ёсць Айцец, апроч Сына і таго, каму Сын захоча адкрыць».

²³ І, звярнуўшыся асобна да вучняў, сказаў: «Шчаслівыя вочы, якія бачаць тое, што вы бачыце. ²⁴ Бо кажу вам, што многія прарокі і каралі хацелі бачыць, што вы бачылі, і не ўбачылі, і чуць, што вы чуеце, і не пачулі».

²⁵ Адзін кніжнік устаў і, выпрабоўваючы Яго, сказаў: «Настаўнік, што мне рабіць, каб атрымаць у спадчыну жыццё вечнае?» ²⁶ Ён адказаў яму: «У Законе што напісана? Як чытаеш?» ²⁷ Той адказаў: «*Любі Пана Бога твайго ўсім сэрцам тваім, і ўсёй душой тваёй, і ўсёй моцаю тваёй, і ўсім розумам тваім, і бліжняга свайго, як самога сябе*». ²⁸ Езус сказаў яму: «Слушна ты адказаў. Так рабі, і будзеш жыць». ²⁹ Але той, жадаючы апраўдацца, сказаў Езусу: «А хто мой бліжні?»

³⁰ На гэта Езус адказаў: «Адзін чалавек ішоў з Ерузалема ў Ерыхон і трапіў у рукі разбойнікаў, якія знялі з яго адзенне, пабілі яго і пайшлі, пакінуўшы ледзь жывога. ³¹ Выпадкова нейкі святар ішоў той дарогай і, убачыўшы яго, прайшоў міма. ³² Таксама і левіт, будучы на тым месцы, падышоў, паглядзеў і прайшоў міма. ³³ А нейкі самаранін, падарожны, натрапіў на яго і, убачыўшы, злітаваўся. ³⁴ Падышоў, перавязаў яму раны, паліваючы алеем і віном. І, пасадзіўшы яго на сваю жывёліну, прывёз у заезд і паклапаціўся аб ім. ³⁵ А на

другі дзень, ад'язджаючы, дастаў два дынары, даў карчмару і сказаў яму: «Паклапаціся аб ім. А калі патраціш больш, я аддам табе, калі вярнуся». ³⁶Як здаецца табе, хто з гэтых трох быў бліжнім таму, хто трапіў у рукі разбойнікаў?» ³⁷Ён сказаў: «Той, хто паступіў з ім міласэрна». Тады Езус сказаў яму: «Ідзі і ты рабі таксама».

³⁸Калі былі ў дарозе, Ён зайшоў у адно паселішча. Нейкая жанчына, якую звалі Марта, прыняла Яго. ³⁹У яе была сястра імем Марыя, якая села каля ног Пана і слухала Ягоныя словы. ⁴⁰Марта ж, занятая многімі паслугамі, падышоўшы, сказала: «Пане, ці Табе ўсё адно, што сястра мая пакінула мяне адну прыслугоўваць? Таму скажы ёй, каб дапамагла мне». ⁴¹Але Пан сказаў ёй у адказ: «Марта, Марта, ты турбуешся і клапацішся пра многае, ⁴²а патрэбна толькі адно. Марыя ж выбрала найлепшую частку, якая не адымецца ў яе».

11 (1-54)

¹Калі Ён маліўся ў пэўным месцы і калі перастаў, адзін з вучняў Ягоных сказаў Яму: «Пане, навучы нас маліцца, як і Ян навучыў сваіх вучняў». ²Ён сказаў ім: «Калі моліцеся, кажыце:

“Ойча, няхай свяціцца імя Тваё,
няхай прыйдзе Валадарства Тваё.

³Хлеба нашага штодзённага давай нам кожны дзень,

⁴і адпусці нам грахі нашыя, бо і мы адпускаем кожнаму даўжніку нашаму, і не ўводзь нас у спакусу”».

⁵І сказаў ім: «Хтосьці з вас, маючы сябра, пойдзе да яго апоўначы і скажа яму: “Дружа, пазыч мне тры хлябы, ⁶бо сябар мой з дарогі зайшоў да мяне, і я не маю чаго даць яму”. ⁷А той знутры скажа яму ў адказ: “Не турбуй мяне, дзверы ўжо замкнёныя, і дзеці мае ў ложку са мною. Не магу ўстаць і даць табе”. ⁸Кажу вам: калі ён не ўстане і не дасць яму праз тое, што той сябра ягоны, то праз настойлівасць ягоную ўстане і дасць яму, колькі патрабуе.

⁹І Я вам кажу: прасіце, і будзе дадзена вам; шукайце, і знойдзеце; стукайце, і адчыняць вам. ¹⁰Бо кожны, хто просіць, атрымае; і хто шукае, знаходзіць; і хто стукае, таму будзе адчынена. ¹¹Калі ў кагосьці з вас, бацькі, сын папросіць рыбы, ці той дасць яму замест рыбы змяю? ¹²Або, калі папросіць яйка, дасць яму скарпіёна? ¹³Калі ж вы, будучы блгімі, умеце даваць добрыя дары дзецям вашым, тым больш Айцец Нябесны дасць Духа Святога тым, хто просіць у Яго».

¹⁴Аднойчы Ён выгнаў злога духа нематы. І калі злы дух выйшаў, нямы чалавек загаварыў, і людзі здзівіліся. ¹⁵А некаторыя з іх казалі: «Бэльзэбулам, князем злых духаў, Ён выганяе злых духаў». ¹⁶Іншыя, выпрабавуючы, патрабавалі ад Яго знаку з неба. ¹⁷Але Ён, ведаючы іх думкі, сказаў ім: «Усялякае валадарства, якое падзялілася само ў сабе, спусташаецца, і дом на дом падае. ¹⁸І калі сатана ў сабе падзяліўся, як выстаіць валадарства яго? Вы кажаце, што Я сілаю Бэльзэбула выганяю злых духаў. ¹⁹Калі Я сілаю Бэльзэбула выганяю злых духаў, то сыны вашыя сілаю каго выганяюць іх? Таму яны будуць вашымі судзіямі. ²⁰Калі Я пальцам Божым выганяю злых духаў, то

прышло да вас Божае Валадарства.

²¹Калі ўзброены асілак пільнуе свой дзядзінец, у бяспецы маёнтка ягоны.

²²А калі нападзе мацнейшы за яго і пераможа яго, то возьме ўсю зброю яго, на якую той спадзяваўся, і раздасць здабычу сваю.

²³Хто не са Мной, той супраць Мяне, і хто не збірае са Мной, той раскідае.

²⁴Калі нячысты дух выйдзе з чалавека, ён блукае па бязводных мясцінах, шукаючы адпачынку, і, не знайшоўшы, кажа: «Вярнуся да дому свайго, адкуль выйшаў». ²⁵І, прыйшоўшы, знаходзіць яго вымеценым і прыбраным. ²⁶Тады ідзе і бярэ іншых сем духаў, злейшых за сябе, і яны, увайшоўшы, жывуць там. І бывае апошняе для чалавека таго горшым за першае».

²⁷Калі Ён прамаўляў да народу, адна жанчына з натоўпу ўзняла голас і сказала Яму: «Шчаслівае ўлонне, якое насіла Цябе, і грудзі, якія кармілі Цябе!»

²⁸А Ён сказаў: «Больш за тое, шчаслівыя, хто слухае слова Божае і захоўвае яго!»

²⁹Калі стаў збірацца народ, Ён пачаў гаварыць: «Пакаленне гэтае — ліхое пакаленне, яно шукае знаку, але не будзе дадзена яму знаку, апроч знаку Ёны.

³⁰Бо, як Ёна стаў знакам для нінівіцянаў, так будзе і Сын Чалавечы для гэтага пакалення. ³¹Каралева Поўдня ўстане на судзе з людзьмі гэтага пакалення і асудзіць іх, бо яна прыйшла з краю зямлі паслухаць мудрасці Саламонавай, і вось, тут большае за Саламона. ³²Мужы Нінівы ўстануць на судзе з гэтым пакаленнем і асудзяць яго, бо яны раскаяліся дзякуючы прапаведаванню Ёны, і вось, тут большае за Ёну.

³³Ніхто, запаліўшы свечач, не ставіць яго ва ўкрыцці ці пад пасудзінай, а на свечніку, каб тыя, хто уваходзіць, бачылі святло. ³⁴Светачам цела ёсць тваё вока. Калі вока тваё чыстае, то і ўсё цела тваё светлае. А калі вока тваё дрэннае, то і цела тваё цёмнае. ³⁵Таму глядзі, каб святло, якое ёсць у табе, не было цемрай. ³⁶Калі цела тваё ўсё светлае і не мае ніякай цемры, то ўсё будзе светлае, быццам ззянне свечача асвятліла цябе».

³⁷Калі Ён сказаў гэта, адзін фарысей запрасіў Яго да сябе абедаць. І Ён, увайшоўшы, сеў за стол. ³⁸Фарысей жа здзівіўся, што Ён не абмыў рук перад абедам. ³⁹Але Пан сказаў яму: «Цяпер вы, фарысеі, звонку ачышчаеце кубак і місу, а нутро вашае напоўнена драпежнасцю і злосцю. ⁴⁰Неразумныя! Ці не той, хто стварыў вонкавае, стварыў і тое, што ўнутры? ⁴¹Давайце лепш міласціну з таго, што ўнутры вас, тады ўсё будзе ў вас чыстае. ⁴²Гора вам, фарысеям, што даеце дзесятую частку з мяты, руты і ўсякай гародніны, а абмінаеце суд і любоў Божую! І гэта трэба было рабіць, і таго не пакідаць. ⁴³Гора вам, фарысеям, бо любіце першыя месцы ў сінагогах і прывітанні на рынках! ⁴⁴Гора вам, бо вы, быццам магілы нябачныя, па якіх ходзяць людзі і не ведаюць гэтага!»

⁴⁵У адказ нехта з кніжнікаў сказаў Яму: «Настаўнік, кажучы гэта, Ты абражаеш нас». ⁴⁶А Ён сказаў: «І вам, кніжнікам, гора, бо ўскладаеце на людзей нягносныя цяжары, хоць самі і адным пальцам не кранаеце гэтых цяжараў.

⁴⁷Гора вам, бо вы будзеце грабніцы прарокам, якіх забілі вашы айцы. ⁴⁸Так вы сведчыце пра справы айцоў ваших і згаджаецеся з гэтым, бо яны пазабівалі іх, а вы будзеце ім грабніцы. ⁴⁹Таму і сказала мудрасць Божая: пашлю ім прарокаў і апосталаў, а яны некаторых з іх пазабіваюць ці пераследаваць будучы. ⁵⁰Няхай

будзе спагнаная з пакалення гэтага кроў усіх прарокаў, пралітая ад стварэння свету, ⁵¹ад крыві Абэля аж да крыві Захарыі, забітага паміж ахвярнікам і святыняй. Так, кажу вам, спагнана будзе з пакалення гэтага. ⁵²Гора вам, кніжнікам, бо вы забралі ключ пазнання! Самі не ўвайшлі, і тым, хто ўваходзіў, перашкодзілі».

⁵³І калі выйшаў адтуль, моцна пакрыўджаныя кніжнікі і фарысеі выпытвалі ў Яго пра многае, ⁵⁴выпрабоўваючы Яго і жадаючы падлавіць на нечым з вуснаў Ягоных.

12 (1-59)

¹Тым часам, калі сабраліся тысячы людзей, так што цяснілі адзін аднаго, Ён пачаў гаварыць спачатку вучням сваім: «Сцеражыцеся закваскі крывадушнасці фарысейскай. ²Няма нічога схаванага, што б не адкрылася, і патаемнага, што б не стала вядомым. ³Таму ўсё, што вы казалі ў цемры, будзе пачута пры святле, і што казалі на вуха ў пакоях, будзе абвешчана на дахах.

⁴Кажу ж вам, маім сябрам: не бойцеся тых, хто забівае цела, а потым не можа нічога больш зрабіць. ⁵Я пакажу вам, каго трэба баяцца: бойцеся таго, хто, забіўшы, мае ўладу ўкінуць у геену; сапраўды кажу вам, яго бойцеся. ⁶Ці ж не пяць вераб'ёў прадаецца за два асы? І ніводзін з іх не забыты перад Богам. ⁷А ў вас і валасы на галаве ўсе палічаны. Не бойцеся, вы вартыя больш за мноства вераб'ёў.

⁸Кажу вам: кожнага, хто вызнае Мяне перад людзьмі, прызнае і Сын Чалавечы перад анёламі Божымі. ⁹А хто адрокся ад Мяне перад людзьмі, той будзе адрынуты перад анёламі Божымі.

¹⁰Кожнаму, хто скажа слова на Сына Чалавечага, будзе адпушчана; але таму, хто блюзнерыць супраць Духа Святога, не будзе адпушчана.

¹¹І калі павядуць вас у сінагогі, да кіраўнікоў і ўлад, не турбуйцеся, што ці як адказваць у абарону ці што сказаць, ¹²бо Дух Святы навучыць вас у тую гадзіну, што трэба сказаць».

¹³Нехта з натоўпу сказаў Яму: «Настаўнік, скажы брату майму, каб ён падзяліўся са мною спадчынай». ¹⁴Але Ён адказаў яму: «Чалавеча, хто паставіў Мяне над вамі суддзёю або пасрэднікам?» ¹⁵І сказаў ім: «Глядзіце, сцеражыцеся ўсялякай прагнасці, бо нават калі хтосьці мае дастатак, жыццё яго не залежыць ад ягонай маёмасці». ¹⁶І сказаў ім прыпавесць: «У аднаго багатага чалавека добра ўрадзіла поле. ¹⁷І ён разважаў сам-насам: “Што мне рабіць? Няма куды мне сабраць ураджай мой”. ¹⁸І сказаў: “Вось што зраблю: паламаю засеку маю і збудую большыя, і збяру туды ўсё збожжа маё і ўсё дабро маё. ¹⁹І скажу душы маёй: душа, шмат дабра ў цябе ляжыць на многія гады. Адпачывай, еш, пі і весяліся”. ²⁰Але Бог сказаў яму: “Неразумны! Гэтай жа ноччу забяруць душу тваю ў цябе. Каму ж дастанецца тое, што ты нарыхтаваў?” ²¹Так бывае з тым, хто збірае сабе скарбы, а не багацце перад Богам».

²²І сказаў сваім вучням: «Таму кажу вам: не турбуйцеся аб сваім жыцці, што будзеце есці, і пра цела, у што апранацца. ²³Бо жыццё важнейшае за ежу, а цела — за вопратку. ²⁴Паглядзіце на крумкачоў: яны не сеюць і не жнуць, не

маюць ні сховішчаў, ні засекаў, а Бог корміць іх. Наколькі ж вы больш каштоўныя за птушак. ²⁵І хто з вас, турбуючыся, можа дадаць да свайго росту хоць бы локаць? ²⁶Дык калі вы не можаце зрабіць нават дробнай справы, чаму турбуецеся пра астатняе? ²⁷Паглядзіце на палявыя кветкі, як растуць. Яны не працуюць і не ткуць. Але кажу вам, што нават Саламон ва ўсёй славе сваёй не апранаўся так, як адна з іх. ²⁸І калі палявую траву, якая сёння ёсць, а заўтра будзе кінута ў печ, Бог так апранае, то колькі ж больш вас, малаверныя. ²⁹І вы не шукайце, што вам есці і што піць, і не турбуйцеся. ³⁰Бо усяго гэтага шукаюць людзі гэтага свету. Айцец ваш ведае, што вам патрэбна. ³¹Шукайце найперш Яго Валадарства, і гэта дадасца вам.

³²Не бойся, малы статак, бо спадабалася Айцу вашаму даць вам Валадарства. ³³Прадайце, што маеце, і дайце міласціну. Зрабіце сабе торбы, якія не нішчацца, скарб бязмежны ў нябёсах, куды злодзей не пранікне і дзе моль не знішчыць. ³⁴Бо дзе скарб ваш, там будзе і сэрца вашае.

³⁵Няхай сцёгны вашыя будуць падперазаныя і светачы запаленыя; ³⁶а вы — падобныя да людзей, якія чакаюць вяртання свайго гаспадара з вяселля, каб, калі прыйдзе і пастукаецца, адразу адчыніць яму. ³⁷Шчаслівыя тыя слугі, якіх гаспадар знойдзе ў чужанні, калі прыйдзе. Сапраўды кажу вам, што ён падпяражацца і пасадзіць іх і, падышоўшы, пачне служыць ім. ³⁸І калі ў другую і ў трэцюю варту прыйдзе і застане іх за гэтым, то шчаслівыя яны. ³⁹Ведайце, што калі б гаспадар дому ведаў, у якую гадзіну прыйдзе злодзей, то не спаў бы і не дазволіў бы ўварвацца ў дом свой. ⁴⁰І вы будзьце гатовыя, бо ў гадзіну, аб якой не думаеце, прыйдзе Сын Чалавечы».

⁴¹Тады сказаў Пётр: «Пане, гэтую прыпавесць раскажаш нам ці таксама ўсім?» ⁴²Пан сказаў: «Хто ж верны і разумны эканом, якога гаспадар паставіў над слугамі сваімі даваць ім у свой час меру хлеба? ⁴³Шчаслівы той слуга, якога гаспадар ягоны, калі прыйдзе, застане, што ён так робіць. ⁴⁴Праўду кажу вам, што над усёй маёмасцю сваёй паставіць яго. ⁴⁵Калі ж гэты слуга ў сэрцы сваім скажа: “Не хутка гаспадар мой прыйдзе”, і пачне біць слугаў і служанак, есці, піць і ўпівацца, ⁴⁶то прыйдзе гаспадар слугі гэтага ў дзень, калі ён не чакае, і ў гадзіну, аб якой не ведае. І адлучыць яго, і вызначыць лёс яму няверных. ⁴⁷А той слуга, які ведаў волю гаспадара свайго, але не быў гатовы і не рабіў паводле волі яго, будзе моцна пабіты. ⁴⁸Той жа, які не ведаў і зрабіў вартае пакарання, будзе пабіты мала. З кожнага, каму дадзена шмат, і спагнана будзе шмат; і каму даручана шмат, ад таго больш і запатрабуюць.

⁴⁹Агонь прыйшоў Я кінуць на зямлю і як жа хачу, каб ён ужо разгарэўся! ⁵⁰Хростам павінен Я ахрысціцца і як жа пакутую, пакуль гэта не споўніцца! ⁵¹Думаеце, што Я прыйшоў даць зямлі спакой? Не, кажу вам, хутчэй раздзяленне. ⁵²Бо з гэтага часу пяцёра ў адным доме будуць падзеленыя, трое супраць дваіх і двое супраць траіх. ⁵³Бацька будзе супраць сына, і *сын супраць бацькі*, маці супраць дачкі, і *дачка супраць маці*, свякроў супраць нявесткі сваёй, і *нявестка супраць свекрыві*».

⁵⁴І сказаў натоўпу: «Калі бачыце хмару, якая падымаецца з захаду, адразу кажаце: “Дождж будзе”, і так адбываецца. ⁵⁵А калі дзьме паўднёвы вецер, кажаце: “Спякота будзе”, і так адбываецца. ⁵⁶Крывадушныя, аблічча зямлі і

неба распазнаваць умееце, як жа часу гэтага не пазнаеце? ⁵⁷Чаму ж вы і па саміх сабе не судзіце, што слухнае?

⁵⁸Калі ідзеш з праціўнікам тваім да кіраўніка, то па дарозе пастарайся пазбавіцца яго, каб ён не прывёў цябе да суддзі, а суддзя не аддаў цябе дзорцу, а дзорац не ўкінуў цябе ў вязніцу. ⁵⁹Кажу табе: не выйдзеш адтуль, пакуль не аддасі апошняй лепты».

13 (1-35)

¹У той самы час прыйшлі некаторыя і расказалі Яму пра галілеян, кроў якіх Пілат змяшаў з іх ахвярамі. ²А Ён адказаў ім на гэтае: «Думаеце, што гэтыя галілеяне былі большымі грэшнікамі за ўсіх галілеян, калі так пацярпелі? ³Не, кажу вам; але калі не пакаецца, усе таксама загінеце. ⁴Думаеце, што тыя васемнаццаць, на якіх упала сілаамская вежа і забіла іх, былі больш вінаватыя за ўсіх людзей, якія жылі ў Ерузалеме? ⁵Не, кажу вам; але калі не пакаецца, усе таксама загінеце».

⁶І расказаў такую прыпавесць: «Адзін чалавек меў у сваім вінаградніку пасаджаную смакоўніцу і прыйшоў шукаць на ёй плоду, але не знайшоў. ⁷Тады сказаў вінаградару: “Вось я трэці год прыходжу шукаць плоду на гэтай смакоўніцы, і не знаходжу. Ссячы яе. Навошта яна займае зямлю?” ⁸Але той сказаў яму ў адказ: “Пане, пакінь яе на гэты год. Я абкапаю яе і абкладу гноем. ⁹Можа, прынясе плод у будучым, а калі не, ссячэш яе”».

¹⁰У адной з сінагог Ён навучаў у шабат. ¹¹І была там жанчына, якая васемнаццаць гадоў мела духа немачы: яна была згорбленая і зусім не магла выпрастацца. ¹²Езус, калі ўбачыў яе, паклікаў і сказаў ёй: «Жанчына, ты вызвалена ад немачы сваёй». ¹³Ён усклаў на яе рукі, і яна адразу выпрасталася, і пачала праслаўляць Бога.

¹⁴Але кіраўнік сінагогі, абураючыся, што Езус аздаравіў у шабат, сказаў народу: «Ёсць шэсць дзён, у якія трэба працаваць: тады і прыходзьце аздараўляцца, а не ў дзень шабату». ¹⁵А Пан сказаў яму ў адказ: «Крывадушнікі, ці не адвязвае кожны з вас у шабат вала, ці асла свайго ад жолаба і не вядзе піць? ¹⁶А гэтую дачку Абрагама, якую звязаў сатана ўжо васемнаццаць гадоў назад, ці не трэба было вызваліць ад гэтых путаў у дзень шабату?» ¹⁷Калі ж Ён сказаў так, усе праціўнікі Яго засаромеліся, а ўвесь народ радаваўся ўсім слаўным учынкам Ягоным.

¹⁸А Ён казаў: «Да чаго падобнае Валадарства Божае, і з чым параўнаю яго? ¹⁹Яно падобнае да гарчычнага зерня, якое ўзяў чалавек і пасадзіў у садзе сваім. А яно вырасла і стала вялікім дрэвам, і птушкі нябесныя зрабілі гнёзды ў галінах яго».

²⁰І зноў сказаў: «З чым параўнаю Валадарства Божае? ²¹Яно падобнае да закваскі, якую жанчына ўзяла і паклала ў тры меры мукі, аж усё ўкісла».

²²Накіроўваючыся ў Ерузалем, Ён праходзіў праз гарады і вёскі і навучаў. ²³І нехта сказаў Яму: «Пане, няўжо мала тых, хто будзе збаўлены?» А Ён сказаў ім: ²⁴«Імкніцеся прайсці праз вузкую браму, бо, кажу вам, многія будуць спрабаваць увайсці, але не змогуць. ²⁵Калі гаспадар дому ўстане і зачыніць

дзверы, тады вы, стоячы знадворку, пачнеце стукаць у дзверы і казаць: “Пане, адчыні нам”. А Ён адкажа вам: “Не ведаю вас, адкуль вы”. ²⁶І пачнеце казаць: “Мы елі і пілі перад Табою, і на вуліцах нашых навучаў Ты”. ²⁷Але Ён скажа вам: “Не ведаю вас, адкуль вы; адыдзіце ад Мяне ўсе, хто чыніць несправядлівасць”. ²⁸Там будзе плач і скрыгтанне зубоў, калі ўбачыце Абрагама, Ісаака і Якуба, і ўсіх прарокаў у Валадарстве Божым, а сябе выкінутымі вон. ²⁹І прыйдуць з усходу і з захаду, з поўначы і з поўдня, і сядуць за стол у Валадарстве Божым. ³⁰І вось, апошнія будуць першымі, і першыя будуць апошнімі».

³¹У той час прыйшлі некаторыя з фарысеяў і сказалі: «Ідзі адгэтуль, бо Ірад хоча забіць Цябе». ³²А Ён сказаў ім: «Ідзіце, скажыце гэтаму лісу: “Вось выганяю злых духаў і аздараўляю сёння і заўтра, і на трэці дзень скончу. ³³Аднак мне трэба хадзіць сёння, заўтра і ў наступны дзень, бо немагчыма, каб прарок загінуў па-за Ерузалемам”».

³⁴Ерузалем, Ерузалем, ты забіваеш прарокаў і камянуеш пасланных да цябе. Колькі разоў Я хацеў сабраць дзяцей тваіх, як птушка сваіх птушанят пад крылы, і вы не хацелі. ³⁵Вось, застаецца вам дом ваш. Кажу ж вам: не ўбачыце Мяне, пакуль не прыйдзе час, калі скажаце: “Благаслаўлены той, хто прыходзіць у імя Пана”».

14 (1-35)

¹Калі Езус прыйшоў у шабат да дому аднаго з кіраўнікоў фарысейскіх з’есці хлеба, яны сачылі за ім. ²І вось, стаў перад ім чалавек, які хварэў на вадзянку. ³Адазваўшыся, Езус спытаўся ў кніжнікаў і фарысеяў: «Ці дазволена вылечыць у шабат ці не?» ⁴Яны ж маўчалі. І, дакрануўшыся, аздаравіў таго і адпусціў. ⁵А ім сказаў: «Калі ў каго-небудзь з вас сын або вол упадзе ў студню, ці ж не выцягне адразу яго ў дзень шабату?» ⁶І яны не змаглі запырэчыць Яму на гэта.

⁷Заўважыўшы, што запрошаныя выбіралі першыя месцы, расказаў ім прыпавесць: ⁸«Калі нехта пакліча цябе на вяселле, не сядай на першае месца, каб не аказалася, што нехта з пакліканых ім больш ганаровы за цябе, ⁹і каб той, хто запрасіў і яго, і цябе, не падышоў і не сказаў табе: “Саступі яму месца”. І тады з сорамам павінен будзеш заняць апошняе месца. ¹⁰Але калі запросьцяць цябе, прыйдзі і сядай на апошняе месца, каб той, хто цябе запрасіў, падышоў да цябе і сказаў: “Дружа, перасядзь вышэй”. Тады будзе табе пашана перад тымі, хто сядзіць з табою. ¹¹Бо кожны, хто ўзвышае сябе, будзе паніжаны, а хто паніжае сябе, узвысіцца».

¹²Таксама сказаў кіраўніку фарысеяў, які запрасіў Яго: «Калі наладжваеш абед ці вячэру, не кліч сяброў тваіх, ні братаў тваіх, ні родных тваіх, ні суседзяў багатых, каб і яны не паклікалі цябе ў адказ, і ты атрымаў бы адплату. ¹³Але калі наладжваеш гасціну, кліч убогіх, калек, кульгавых, сляпых, ¹⁴і будзеш шчаслівы, што яны не маюць як адплаціць табе, бо адплаціцца табе ў дзень уваскрашэння справядлівых».

¹⁵Адзін з тых, хто сядзеў разам з Езусам, сказаў Яму: «Шчаслівы, хто будзе есці хлеб ў Валадарстве Божым». ¹⁶А Ён сказаў яму: «Адзін чалавек наладжваў вялікую вячэру і паклікаў многіх. ¹⁷І калі настаў час вячэры, паслаў слугу свайго сказаць запрошаным: “Прыйдзіце, бо ўжо ўсё гатова”. ¹⁸І пачалі ўсе, як адзін, адгаворвацца. Першы сказаў яму: “Я купіў поле, і мне трэба пайсці паглядзець яго. Прашу цябе, прабач мне”. ¹⁹Другі сказаў: “Я купіў пяць пар валоў і іду выпрабаваць іх. Прашу цябе, прабач мне”. ²⁰Іншы сказаў: “Я ажаніўся, і таму не магу прыйсці”. ²¹Вярнуўшыся, слуга раскажаў пра гэта свайму гаспадару. Тады гаспадар дома разгневаўся і сказаў слугу свайму: “Ідзі хутчэй на вуліцы і завулкі горада і прывядзі сюды ўбогіх, калек, сляпых і кульгавых”. ²²І сказаў слуга: “Пане, зроблена, як загадаў ты, і яшчэ ёсць месца”. ²³Гаспадар сказаў слугу: “Ідзі да дарог і загарадзяў і прымушай прыйсці, каб напоўніўся дом мой. ²⁴Бо кажу вам, што ніхто з тых запрошаных людзей не пакаштуе маёй вячэры”».

²⁵Шмат людзей ішло за Езусам. Абярнуўшыся, Ён сказаў ім: ²⁶«Калі хто прыходзіць да Мяне і не зненавідзеў бацькі свайго, і маці, і жонкі, і дзяцей, і братоў, і сясцёр, і нават жыцця свайго, той не можа быць вучнем Маім. ²⁷Хто не нясе крыжа свайго і не ідзе за Мною, не можа быць Маім вучнем.

²⁸Бо хто з вас, калі захоча пабудаваць вежу, спачатку не сядзе і не падлічыць выдаткаў, ці мае на завяршэнне будовы. ²⁹Калі ж закладзе падмурак і не зможа закончыць, усе, хто ўбачыць, пачнуць смяяцца з яго, кажучы: ³⁰“Гэты чалавек пачаў будаваць і не змог скончыць”. ³¹Або які кароль, ідучы на вайну супраць іншага караля, не сядзе і не параіцца спачатку, ці моцны ён, каб ісці з дзесяццю тысячамі супраць таго, хто ідзе на яго з дваццаццю тысячамі? ³²Калі не, то пакуль той яшчэ далёка, ён пашле да яго пасланцоў прасіць міру. ³³Таму кожны з вас, калі не пакіне ўсяго, што мае, не можа быць Маім вучнем.

³⁴Соль — добрая рэч, але калі соль страціць смак, чым прыправіць яе? ³⁵Ні для зямлі, ні для ўгнаення яна не прыдатная; яе выкідаюць вон. Хто мае вушы, каб слухаць, няхай слухае».

15 (1-32)

¹Набліжаліся да Езуса ўсе мытнікі і грэшнікі, каб слухаць Яго. ²А фарысеі і кніжнікі наракалі, кажучы: «Ён прымае грэшнікаў і есць з імі». ³Тады Ён раскажаў ім наступную прыпавесць, кажучы: ⁴«Хто з вас, маючы сто авечак і згубіўшы адну з іх, не пакіне дзевяноста дзевяці ў пустыні і не пойдзе па згубленую, пакуль не знойдзе яе? ⁵А знайшоўшы, бярэ яе на плечы свае з радасцю ⁶і, прыйшоўшы дадому, склікае сяброў і суседзяў, кажучы ім: “Радуйцеся са мною, бо я знайшоў маю згубленую авечку”. ⁷Кажу вам, што таксама на нябёсах больш радасці будзе з аднаго грэшніка, які пакаяўся, чым з дзевяноста дзевяці праведнікаў, якія не патрабуюць пакаяння.

⁸Або якая жанчына, маючы дзесяць драхмаў і згубіўшы адну драхму, не запальвае свечкі і не вымятае дом, і не шукае пільна, пакуль не знойдзе? ⁹А знайшоўшы, склікае сябровак і суседак ды кажа: “Цешцеся са мною, бо я знайшла згубленую драхму”. ¹⁰Так, кажу вам, бывае радасць у анёлаў Божых за

аднаго грэшніка, які каецца».

¹¹І сказаў яшчэ: «У аднаго чалавека было два сыны. ¹²Малодшы з іх сказаў бацьку: “Ойча, дай належную мне частку маёмасці”. І той падзяліў паміж імі маёмасць. ¹³Праз некалькі дзён малодшы сын забраў усё і ад’ехаў у далёкі край, і там растраціў сваю маёмасць, жывучы распусна. ¹⁴А калі аддаў усё, настаў вялікі голад у тым краі, і ён апынуўся ў нястачы. ¹⁵Тады пайшоў і наняўся да аднаго жыхара гэтага краю, а той паслаў яго на свае палі пасвіць свіней. ¹⁶Ён жадаў напоўніць живот свой стручкамі, што елі свінні, але ніхто не даваў яму. ¹⁷Апамятаўшыся, ён сказаў: “Колькі наймітаў у бацькі майго маюць удосталь хлеба, а я гіну тут з голаду. ¹⁸Устану і пайду да айца майго, і скажу яму: Ойча, я зграшыў супраць неба і перад табою. ¹⁹Я ўжо не варты называцца тваім сынам. Прымі мяне як аднаго з наймітаў тваіх”. ²⁰І ён ўстаў, і пайшоў да свайго бацькі.

А калі быў яшчэ далёка, убачыў яго бацька ягоны і зжаліўся; і, пабегшы, кінуўся яму на шыю, і пацалаваў яго. ²¹А сын сказаў яму: “Ойча, зграшыў я супраць неба і перад табою. Я ўжо не варты называцца тваім сынам”. ²²Бацька ж сказаў слугам сваім: “Прынясіце хутчэй найлепшыя шаты і апраніце яго, і дайце пярсцёнак на руку яго і сандалі на ногі. ²³Прывядзіце адкормленае цяля і зарэжце. Будзем есці і весяліцца, ²⁴бо гэты сын мой быў мёртвы і ажыў, прапаў і знайшоўся”. І пачалі весяліцца.

²⁵А яго старэйшы сын быў на полі. І калі, вяртаючыся, падышоў да дому, пачуў музыку і танцы. ²⁶Паклікаўшы аднаго са слугаў, спытаўся што гэта такое. ²⁷Той адказаў яму: “Брат твой вярнуўся, і бацька твой зарэзаў адкормленае цяля, бо атрымаў яго назад здаровым”. ²⁸І разгневаўся ён, і не хацеў уваходзіць. Тады выйшаў бацька ягоны і пачаў прасіць яго. ²⁹Але ён адказаў свайму бацьку: “Вось я столькі гадоў служу табе і ніколі не парушыў загаду твайго, але ты ніколі не даў мне нават казляняці, каб я павесяліўся з маімі сябрамі. ³⁰А калі вярнуўся гэты сын твой, які змарнаваў тваю маёмасць з распусніцамі, ты зарэзаў для яго адкормленае цяля”. ³¹Ён жа адказаў яму: “Дзіця, ты заўсёды са мною, і ўсё маё — тваё. ³²А цешыцца і весяліцца трэба было таму, што гэты брат твой быў мёртвы і ажыў, прапаў і знайшоўся”».

16 (1-31)

¹Казаў таксама вучням сваім: «Адзін багаты чалавек меў эканом, на якога данеслі яму, што растрачвае маёмасць яго. ²Той, паклікаўшы яго, сказаў яму: “Што гэта я чую пра цябе? Зрабі справаздачу пра кіраванне сваё, бо ўжо не можаш быць эканомам”. ³Тады эканом сказаў сам сабе: “Што мне рабіць, бо гаспадар мой адбірае ў мяне кіраўніцтва домам? Капаць не маю сілаў, жабраваць саромеюся. ⁴Ведаю, што зрабіць, каб людзі прынялі мяне ў дамы свае, калі адхілены буду ад кіраўніцтва домам”. ⁵Паклікаўшы асобна кожнага з даўжнікоў свайго гаспадара, ён сказаў першаму: “Колькі ты павінен гаспадару майму?” ⁶Той сказаў: “Сто кадзяў алею”. Тады сказаў яму: “Вазьмі сваю распіску, сядай хутчэй і напішы пяцьдзсят”. ⁷Потым другому сказаў: “А ты колькі павінен?” Той сказаў: “Сто кор пшаніцы”. І яму сказаў: “Вазьмі сваю распіску і напішы восемдзсят”. ⁸І пахваліў гаспадар несправядлівага эканом,

што ён разумна ўчыніў. Бо сыны гэтага веку мудрэйшыя за сыноў святла ў адносінах да свайго пакалення.

⁹І Я кажу вам: здабывайце сяброў сабе несправядлівай мамонай, каб, калі яна праміне, прынялі вас у вечныя шатры.

¹⁰Верны ў малым і ў вялікім верны, а несправядлівы ў малым несправядлівы і ў вялікім.

¹¹Таму, калі вы ў несправядлівай мамоне не былі верныя, хто даручыць вам сапраўднае? ¹²І калі ў чужым не былі верныя, хто дасць вам вашае?

¹³Ніякі слуга не можа служыць двум гаспадарам, бо ці аднаго будзе ненавідзецц, а другога любіць, ці аднаго будзе трымацца, а другім пагарджаць. Не можаце служыць Богу і мамоне».

¹⁴Чулі ўсё гэта і фарысеі, якія любілі грошы, і насміхаліся з Яго. ¹⁵І сказаў ім: «Вы паказваеце сябе праведнымі перад людзьмі, але Бог ведае сэрцы вашыя. Бо што вялікае ў людзей, тое брыдкае перад Богам.

¹⁶Закон і Прарокі былі да Яна. З таго часу абвяшчаецца Валадарства Божае, і кожны стараецца сілком уваходзіць у яго.

¹⁷Але хутчэй неба і зямля мінуць, чым знікне адна рыска Закону.

¹⁸Кожны, хто разводзіцца з жонкаю сваёй і жэніцца з іншай, чужаложыць. І хто жэніцца з разведзенай, чужаложыць.

¹⁹Быў адзін багаты чалавек, які апрапаўся ў парфіру і вісон і кожны дзень цудоўна баляваў. ²⁰А нейкі жабрак, імем Лазар, ляжаў каля ягонай брамы ў струпях ²¹і хацеў насыціцца тым, што падала са стала багацея. І сабакі прыходзілі, і лізлі струпы ягоныя. ²²Памёр жабрак і ўзнесены быў анёлам на ўлонне Абрагама. Памёр і багаты, і быў пахаваны. ²³У адхлані, будучы ў пакутах, ён узняў вочы свае і ўбачыў здалёк Абрагама і Лазара на ўлонні ягоным. ²⁴Усклікнуўшы, ён сказаў: «Ойча Абрагаме, змілуйся нада мною і пашлі Лазара, каб абмакнуў канец пальца свайго ў вадзі і ахаладзіў язык мой, бо я пакутую ў полымі гэтым». ²⁵Але Абрагам сказаў: «Дзіця, успомні, што ты атрымаў ужо сваё дабро пры жыцці сваім, падобным чынам і Лазар — ліха. Цяпер жа ён тут суцяшаецца, а ты пакутуеш. ²⁶І да ўсяго гэтага паміж намі і вамі вялізная прорва, так што тыя, хто хоча, не могуць перайсці адсюль да вас, ні адтуль да нас не могуць перайсці». ²⁷Тады сказаў ён: «Дык прашу цябе, ойча, пашлі яго ў дом бацькі майго, ²⁸бо ў мяне пяць братоў. Няхай засведчыць ім, каб і яны не прыйшлі ў гэтае месца пакуты». ²⁹Абрагам адказаў: «У іх ёсць Майсей і прарокі, няхай слухаюцца іх». ³⁰А той сказаў: «Не, ойча Абрагаме, толькі калі хтосьці з мёртвых прыйдзе да іх, пакаюцца». ³¹Тады Абрагам сказаў яму: «Калі Майсея і прарокаў не слухаюцца, то, калі хто і ўваскрэсне з мёртвых, не павераць»».

17 (1-37)

¹Езус сказаў сваім вучням: «Немагчыма, каб не прыйшлі спакусы, але гора таму, праз каго прыходзяць! ²Лепш было б яму, калі б павесілі на шыю яму млынавы камень і кінулі ў мора, чым каб спакусіў ён аднаго з гэтых малых. ³Зважайце на сябе!

Калі ж брат твой зграшыць, дакары яго, а калі пакаецца, прабач яму. ⁴І калі сем разоў на дзень зграшыць супраць цябе і сем разоў звернецца да цябе, кажучы: “Каюся”, — прабач яму».

⁵І сказалі Апосталы Пану: «Дадай нам веры!» ⁶А Пан сказаў: «Калі б вы мелі веру з гарчычнае зерне, вы маглі б сказаць смакоўніцы гэтай: “Вырвіся з карэннем і перасадзіся ў мора”, — і яна б паслухалася вас.

⁷Хто з вас, маючы слугу, які арэ або пасвіць, скажа яму, калі ён вернецца з поля: “Як прыйдзеш, адразу сядай за стол?” ⁸Наадварот, ці не скажа яму: “Прыгатуй мне павячэраць і, падперазаўшыся, прыслужвай мне, пакуль буду есці і піць, а пасля будзеш есці і піць ты?” ⁹Ці будзе ён дзякаваць слугу гэтаму за тое, што ён выканаў загаднае? ¹⁰І вы таксама, калі выканаеце ўсё загаднае вам, кажыце: “Мы нікчэмныя слугі, бо зрабілі тое, што павінны былі зрабіць”.

¹¹Калі Езус ішоў у Ерузалем, праходзіў праз Самарыю і Галілею. ¹²І калі Ён уваходзіў у адну вёску, сустрэлі Яго дзесяць пракажонных, якія, стаўшы здалёк, ¹³моцным голасам казалі: «Езус, Настаўнік, змілуйся над намі!» ¹⁴Убачыўшы іх, Ён сказаў ім: «Ідзіце, пакажыцеся святарам». А калі адышлі, яны ачысціліся. ¹⁵І адзін з іх, убачыўшы, што быў вылечаны, вярнуўся і моцным голасам праслаўляў Бога, ¹⁶і, упаўшы ніцма да ног Ягоных, дзякаваў Яму. А быў гэта самаранін. ¹⁷Тады Езус сказаў: «Ці не дзесяць было ачышчаных? Дзе ж дзевяць? ¹⁸Не знайшлося нікога, хто б вярнуўся праславіць Пана, акрамя гэтага чужынца?» ¹⁹І сказаў яму: «Устань, ідзі; вера твая ўратавала цябе».

²⁰Спыталіся ў Яго фарысеі: «Калі прыйдзе Валадарства Божае?» Ён адказаў ім: «Не прыйдзе Валадарства Божае заўважальна, ²¹і не скажуць: “Вось тут”, або: “Там”. Бо Валадарства Божае ёсць унутры вас».

²²Сказаў таксама вучням: «Прыйдуць дні, калі захочаце ўбачыць хоць адзін з дзён Сына Чалавечага, і не ўбачыце. ²³І скажуць вам: “Вось, там”, або: “Вось, тут”, але вы не ідзіце і не ганіцеся. ²⁴Бо, як маланка, якая мільганула з аднаго краю неба да другога, так будзе Сын Чалавечы ў свой дзень. ²⁵Але спачатку трэба Яму шмат выцерпець і быць адкінутым гэтым пакаленнем. ²⁶Як было ў дні Ноя, так будзе і ў дні Сына Чалавечага. ²⁷Елі, пілі, жаніліся, выходзілі замуж аж да таго дня, калі Ной увайшоў у каўчэг, і прыйшоў патоп, і знішчыў усіх. ²⁸Таксама было і ў дні Лота. Елі, пілі, куплялі, прадавалі, садзілі, будавалі. ²⁹Але ў дзень, калі Лот выйшаў з Садомы, праліліся з неба агонь і сера і знішчылі ўсіх. ³⁰Так будзе і ў той дзень, калі з’явіцца Сын Чалавечы. ³¹У той дзень хто будзе на даху, а рэчы ягоныя ў доме, няхай не сыходзіць узяць іх. І хто будзе на полі, таксама няхай не вяртаецца назад. ³²Узгадайце жонку Лота. ³³Хто паспрабуе захаваць жыццё сваё, той загубіць яго, а хто загубіць яго, той ажывіць яго. ³⁴Кажу вам: у тую ноч будуць двое на адной пасцелі: адзін будзе ўзяты, а другі застанецца. ³⁵Дзве будуць малоць разам: адна будзе ўзята, а другая пакінута». ⁽³⁶⁾

³⁷У адказ сказалі Яму: «Дзе, Пане?» А Ён сказаў ім: «Дзе мёртвае цела, там збяруцца і арлы».

18 (1-43)

¹Расказаў таксама ім прыпавесць пра тое, што трэба заўсёды маліцца і не падаць духам, кажучы: ²«У адным горадзе быў суддзя, які Бога не баяўся і людзей не саромеўся. ³І была ў тым горадзе адна ўдава, якая прыйшла да яго і прасіла: “Абарані мяне ад праціўніка майго”. ⁴Але ён доўгі час не хацеў. А потым сказаў сам сабе: “Хоць і Бога не баюся, і людзей не саромеюся, ⁵але паколькі гэтая ўдава не дае мне спакою, абараню яе, каб яна не прыходзіла больш дакучаць мне”». ⁶І сказаў Пан: «Паслухайце, што кажа несправядлівы суддзя. ⁷Дык ці ж Бог не абароніць выбраных сваіх, якія просяць Яго дзень і ноч, і ці будзе марудзіць у іх справе? ⁸Кажу вам, што неўзабаве абароніць іх. Аднак Сын Чалавечы, прыйшоўшы, ці знойдзе веру на зямлі?»

⁹Расказаў таксама прыпавесць і некаторым упэўненым у сваёй праведнасці, якія пагарджалі іншымі: ¹⁰«Два чалавекі зайшлі ў святыню памаліцца: адзін фарысей, а другі мытнік. ¹¹Фарысей, стаўшы, маліўся сам сабе так: “Божа, дзякую Табе, што я не такі, як іншыя людзі, рабаўнікі, несправядлівыя, распуснікі або як гэты мытнік. ¹²Пашчу два разы на тыдзень, даю дзесяціну з усяго, што набываю”. ¹³А мытнік, стоячы воддаль, не адважваўся нават падняць вачэй да неба, але, б’ючы сябе ў грудзі, казаў: “Божа, будзь міласцівы да мяне, грэшнага”. ¹⁴Кажу вам, што менавіта гэты пайшоў да дому свайго апраўданы, а не той, бо кожны, хто ўзвышае сябе, прыніжаны будзе, а хто прыніжае сябе, будзе ўзвышаны».

¹⁵Прыносілі да Яго таксама немаўлят, каб Ён дакрануўся да іх. Але вучні, убачыўшы, забаранялі ім. ¹⁶Тады Езус паклікаў іх да сябе і сказаў: «Дазвольце дзецям прыходзіць да Мяне і не забараняйце ім, бо такім належыць Валадарства Божае. ¹⁷Сапраўды кажу вам: хто не прыме Валадарства Божага, як дзіця, той не ўвойдзе ў яго».

¹⁸І спытаўся ў Яго адзін начальнік: «Настаўнік добры, што мне зрабіць, каб унаследаваць жыццё вечнае?» ¹⁹Езус адказаў яму: «Чаму называеш мяне добрым? Ніхто не ёсць добрым, толькі адзін Бог. ²⁰Ведаеш заповедзі: *не чужалож, не забівай, не крадзі, не сведчы фальшыва, шануй бацьку свайго і маці*». ²¹Той адказаў: «Усё гэта я захоўваў з юнацтва майго». ²²Пачуўшы гэта, Езус сказаў яму: «Табе нестae яшчэ аднаго: усё, што маеш, прадай і раздай убогім, і будзеш мець скарб у нябёсах. Потым прыходзь і ідзі за Мною». ²³Калі ж ён пачуў гэта, засмуціўся, таму што быў вельмі багаты. ²⁴Езус, убачыўшы, што той засмуціўся, сказаў: «Як цяжка тым, хто мае багацце, увайсці ў Валадарства Божае. ²⁵Бо лягчэй вярблюду прайсці праз ігольнае вушка, чым багатаму ўвайсці ў Валадарства Божае». ²⁶Хто чуў гэтае, спыталіся: «Хто ж можа збавіцца?» ²⁷А Ён адказаў: «Тое, што немагчыма для людзей, магчыма для Бога».

²⁸І сказ Пётр: «Вось мы пакінулі сваё і пайшлі за Табою». ²⁹А Ён адказаў ім: «Сапраўды кажу вам, што няма таго, хто б пакінуў дом, ці жонку, ці братоў, ці бацькоў, ці дзяцей дзеля Божага Валадарства, ³⁰і не атрымаў бы значна больш у гэты час, а ў будучым веку — жыццё вечнае».

³¹Пасля ўзяў Дванаццаць і сказаў ім: «Вось, мы ўзыходзім у Ерузалем, і

збудзеца ўсё, што пісалі прарокі пра Сына Чалавечага, ³²бо Ён выдадзены будзе язычнікам, і насмяюцца з Яго, і абразыць, і аплююць, ³³і будуць бічаваць, і заб'юць Яго, але на трэці дзень Ён уваскрэсне». ³⁴Але яны нічога не зразумелі з гэтага; і было слова гэтае закрыта для іх, і яны не спасціглі сказанага.

³⁵Калі Ён падыходзіў да Ерыхона, адзін сляпы сядзеў пры дарозе, просячы міласціну. ³⁶Пачуўшы, што праходзіць натоўп, распытваўся, што гэта такое. ³⁷Яму сказалі, што праходзіць Езус Назаранін. ³⁸Тады ён закрычаў: «Езусе, Сыне Давіда, змілуйся нада мною!» ³⁹Тыя, што ішлі наперадзе, загадвалі яму, каб змоўк. Ён жа яшчэ мацней крычаў: «Сыне Давіда, змілуйся нада мною!» ⁴⁰Спыніўшыся, Езус загадаў прывесці яго да сябе. Калі той наблізіўся да Яго, спытаўся: ⁴¹«Што хочаш, каб я зрабіў табе?» Той адказаў: «Пане, каб я зноў бачыў». ⁴²І Езус сказаў яму: «Будзь відушчым! Вера твая ўратавала цябе». ⁴³І той адразу стаў бачыць, і пайшоў за Ім, славячы Бога. І ўвесь народ, убачыўшы гэта, узнёс хвалу Богу.

19 (1-48)

¹Увайшоўшы, Ён праходзіў праз Ерыхон. ²І вось чалавек па імені Закхей, кіраўнік мытнікаў і багаты, ³стараўся ўбачыць Езуса, хто Ён такі, але не мог з-за натоўпу, таму што быў малога росту. ⁴Забегшы наперад, ён залез на смакоўніцу, каб убачыць Яго, бо Ён павінен быў там праходзіць. ⁵А калі Езус прыйшоў на гэтае месца, паглядзеў уверх і сказаў яму: «Закхей, хутчэй спускайся, бо сёння Мне трэба быць у тваім доме». ⁶Той хутка спусціўся і прыняў Яго з радасцю. ⁷А ўсе, убачыўшы гэта, пачалі наракаць і казалі, што Ён зайшоў пагасціць да грэшнага чалавека. ⁸Закхей жа ўстаў і сказаў Пану: «Вось, палову маёмасці сваёй, Пане, я аддам убогім і, калі каго ў чым ашукаў, аддам у чатыры разы больш». ⁹Езус сказаў яму: «Сёння прыйшло збаўленне ў дом гэты, таму што і ён сын Абрагама. ¹⁰Бо Сын Чалавечы прыйшоў знайсці і выратаваць тое, што загінула».

¹¹Калі ж яны слухалі гэта, Ён расказаў прыпавесць, бо блізка быў да Ерузалема, а яны думалі, што зараз з'явіцца Божае Валадарства. ¹²Таму сказаў: «Пэўны чалавек шляхетнага паходжання адпраўляўся ў далёкую краіну, каб здабыць сабе каралеўства і вярнуцца. ¹³Паклікаўшы дзесяць сваіх слугаў, даў ім дзесяць мін і сказаў ім: "Зарабляйце, пакуль не вярнуся". ¹⁴Але суайчыннікі ненавідзелі яго і адправілі следам за ім пасланцоў, сказаўшы: "Не хочам, каб валадарыў над намі". ¹⁵Калі ж ён, здабыўшы каралеўства, вярнуўся, загадаў паклікаць да сябе тых слуг, якім даў срэбра, каб даведацца, што яны зарабілі. ¹⁶Прышоў першы і сказаў: "Гаспадару, твая міна прынесла дзесяць мін". ¹⁷І сказаў яму: "Добра, слуга добры; за тое, што ты ў малым быў верны, валадар над дзесяццю гарадамі". ¹⁸Прышоў і другі, кажучы: "Гаспадару, твая міна прынесла пяць мін". ¹⁹І сказаў гэтаму: "І ты валадар над пяццю гарадамі". ²⁰Прышоў і іншы, кажучы: "Гаспадару, вось твая міна, якую я трымаў у хустцы, ²¹бо баяўся цябе, таму што ты чалавек жорсткі: бярэш чаго не клаў, і жнеш, чаго не сеяў". ²²Гаспадар сказаў яму: "Паводле вуснаў тваіх суджу цябе, нягодны слуга! Ты ведаў, што я чалавек жорсткі, бяру чаго не клаў, і жну, чаго

не сеяў. ²³Чаму ж ты не пусціў срэбра майго ў абарот, каб я, прыйшоўшы, забраў яго з прыбыткам?» ²⁴І сказаў тым, хто стаяў побач: «Забярыце ў яго міну і аддайце таму, хто мае дзесяць мін». ²⁵І сказалі яму: «Гаспадару, ён ужо мае дзесяць мін!» ²⁶Кажу вам, што кожнаму, хто мае, дадзена будзе; а ў таго, хто не мае, адымецца і тое, што мае. ²⁷А тых ворагаў маіх, якія не хацелі, каб я валадарыў над імі, прывядзіце сюды і забіце іх перада мною!»

²⁸Сказаўшы гэта, Езус пайшоў далей, узыходзячы ў Ерузалем.

²⁹І калі Ён наблізіўся да Бэтфагіі і Бэтаніі, да гары, называнай Аліўнай, паслаў двух вучняў сваіх, ³⁰кажучы: «Ідзіце ў паселішча, што перад вамі. І, калі ўвойдзеце ў яе, знойдзеце прывязанае асяння, на якое ніхто з людзей ніколі яшчэ не сядуў. Адвядзіце яго і прывядзіце. ³¹А калі нехта спытаецца ў вас: «Навошта адвядзеце», адкажыце яму так: «Яно патрэбна Пану»». ³²Пасланцы пайшлі і знайшлі ўсё так, як сказаў ім. ³³А калі яны адвядзвалі асяння, яго гаспадары спыталіся ў іх: «Навошта адвядзеце асяння?» ³⁴Яны адказалі: «Яно патрэбна Пану». ³⁵І прывялі яго да Езуса, і, накінуўшы на асяння свае плашчы, пасадзілі Езуса. ³⁶А калі Ён ехаў, расціралі свае плашчы на дарозе. ³⁷Калі ж Ён наблізіўся да падножжа гары Аліўнай, усё мноства вучняў Ягоных пачало ў радасці гучным голасам праслаўляць Бога за ўсе цуды, якія яны бачылі, ³⁸кажучы:

«Благаслаўлены Кароль, які прыходзіць у імя Пана!

Спакой у небе і хвала на вышынях!»

³⁹Некаторыя фарысеі з натоўпу сказалі Яму: «Настаўнік, забарані вучням Тваім!» ⁴⁰А Ён адказаў: «Кажу вам, калі яны змоўкнуць, дык камяні закрычаць!»

⁴¹Калі Ён наблізіўся і ўбачыў горад, заплакаў над ім ⁴²і сказаў: «Калі б і ты ў гэты дзень пазнаў, што служыць для спакою твайго! Аднак цяпер гэта схавана ад вачэй тваіх. ⁴³Бо прыйдуць да цябе такія дні, калі ворагі твае абкапаюць цябе валам, і акружаць цябе, і сціснуць з кожнага боку, ⁴⁴зраўнаюць з зямлёю цябе і дзяцей тваіх у табе, і не пакінуць каменя на камені за тое, што ты не пазнаў часу адведзінаў сваіх».

⁴⁵Увайшоўшы ў святыню, Ён пачаў выганяць гандляроў, ⁴⁶кажучы ім: «Напісана: *“Дом Мой — гэта дом малітвы”*, а вы зрабілі з яго *пячору разбойнікаў*».

⁴⁷І штодня вучыў Ён у святыні. Але першасвятары, кніжнікі і старэйшыны народу шукалі, як забіць Яго. ⁴⁸І не знаходзілі, што зрабіць з Ім, бо ўвесь народ абступаў Яго, каб слухаць.

20 (1-47)

¹І ў адзін з тых дзён, калі Ён навучаў народ у святыні і абвясчаў Добрую Навіну, прыйшлі першасвятары і кніжнікі са старэйшынамі ²і спыталіся ў Яго: «Скажы нам, якой уладаю Ты робіш гэта? І хто даў Табе гэтую ўладу?» ³І адказаў ім: «Спытаюся ў вас і Я, а вы адкажыце мне: ⁴хрост Янаў быў з неба ці ад людзей?» ⁵Яны ж, разважаючы, казалі адзін аднаму: «Калі скажам “з неба”, то спытаецца: “Чаму ж вы не паверылі яму?”» ⁶А калі скажам “ад людзей”, то

ўвесь народ закідае нас камянямі, бо ён упэўнены, што Ян — прарок». ⁷І адказалі, што не ведаюць, адкуль. ⁸Тады Езус сказаў ім: «І Я не скажу вам, якой уладай раблю гэта».

⁹І пачаў Ён расказваць людзям такую прыпавесць: «Адзін чалавек *пасадыў вінаграднік* і аддаў яго вінаградарам, і выехаў на доўгі час. ¹⁰У свой час паслаў да вінаградараў слугу, каб далі яму з пладоў вінаградніку. Але вінаградары пабілі яго і адправілі ні з чым. ¹¹Тады паслаў другога слугу, а яны і таго збілі і зняважылі, і адправілі ні з чым. ¹²І паслаў яшчэ трэцяга, але яны і таго паранілі і выгналі. ¹³Тады гаспадар вінаградніку сказаў: “Што мне рабіць? Пашлю свайго ўмілаванага сына, можа, яго ўшануюць”. ¹⁴Убачыўшы яго, вінаградары разважалі, кажучы адзін аднаму: “Гэта спадкаемца, хадземце, заб’ем яго, каб спадчына стала нашай”. ¹⁵І, выкінуўшы яго з вінаградніку, забілі. Што зробіць з імі гаспадар вінаградніку? ¹⁶Ён прыйдзе і знішчыць тых вінаградараў, і аддасць вінаграднік іншым».

Тыя, хто слухаў, казалі: «Няхай не будзе гэтага!» ¹⁷А Ён, паглядзеўшы на іх, сказаў: «Што ж азначае напісанае:

“Камень, адкінуты будаўнікамі, стаў галавою вугла”?

¹⁸Кожны, хто ўпадзе на гэты камень, разаб’ецца, а на каго ён упадзе, таго раструшчыць». ¹⁹У тую гадзіну пачалі шукаць кніжнікі і першасвятары, як схапіць Яго, але пабаяліся натоўпу. Яны зразумелі, што Ён сказаў гэту прыпавесць пра іх.

²⁰Пачаўшы сачыць за Ім, паслалі да Яго шпегаў, каб яны, удаючы праведных, злавілі яго на слове, і каб выдаць Яго начальству і ўладзе намесніка. ²¹І яны спыталіся ў Яго: «Настаўнік, мы ведаем, што Ты добра кажаш і навучаеш, і не зважаеш на асобу, але праўдзіва шляху Божаю вучыш. ²²Ці належыць нам плаціць падатак цэзару, ці не?» ²³Зразумеўшы іх хітрасць, Ён сказаў ім: ²⁴«Пакажыце мне дынар. Чыя на ім выява і надпіс?» ²⁵Яны адказалі: «Цэзара». Тады Ён сказаў ім: «Дык аддавайце цэзарава цэзару, а Божае Богу». ²⁶І не маглі перад народамі падлавіць Яго на слове, і, здзівіўшыся адказу Яго, замоўклі.

²⁷Тады падышлі некаторыя з садукеяў, якія казалі, што няма ўваскрэшэння, і спыталіся ў Яго: ²⁸«Настаўнік, Майсей напісаў нам, што калі ў некага памрэ брат, які меў жонку, і памрэ бяздзетны, то брат ягоны павінен узяць ягоную жонку і абудзіць патомства брату свайму. ²⁹Было ж сем братаў. Першы, узяўшы жонку, памёр бяздзетны. ³⁰Потым другі, ³¹і трэці ўзяў яе, таксама і ўсе сямёра, не пакінуўшы дзяцей, памерлі. ³²Урэшце, памерла і жонка. ³³Дык вось, пасля ўваскрэшэння, катораму з іх яна будзе жонкаю? Бо ў семярых яна была жонкаю». ³⁴Езус сказаў ім: «Дзеці гэтага веку жэняцца і выходзяць замуж. ³⁵А тыя, хто будзе годны таго веку і ўваскрэшэння з мёртвых, не будуць ні жаніцца, ні выходзіць замуж; ³⁶і памерці ўжо не змогуць, бо яны роўныя анёлам і з’яўляюцца сынамі Божымі, будучы сынамі ўваскрэшэння. ³⁷А што мёртвыя ўваскрэснуты, і Майсей засведчыў, кажучы пра палаючы куст, калі назваў *Пана Богам Абрагама, і Богам Ісака, і Богам Якуба*. ³⁸Бог жа не ёсць Богам мёртвых, але жывых, бо ўсе для Яго жывуць». ³⁹На гэта казалі некаторыя з кніжнікаў:

«Настаўнік, Ты добра сказаў». ⁴⁰І ўжо ні пра што не адважваліся распытваць Яго.

⁴¹Тады Ён сказаў ім: «Як могуць казаць, што Месія — сын Давіда? ⁴²Бо сам Давід кажа ў кнізе псальмаў:

“Сказаў Пан Пану майму: сядзь праваруч Мяне,

⁴³*пакуль не пакладу ворагаў Тваіх як падножжа для ног тваіх”.*

⁴⁴Калі Давід называе Яго Панам, то які ж Ён яму сын?»

⁴⁵І калі ўвесь народ слухаў, Езус сказаў сваім вучням: ⁴⁶«Асцерагайцеся кніжнікаў, якія любяць хадзіць у доўгіх шатах і любяць прывітанні на рынках, і першыя лавы ў сінагогах, і першыя месцы на гасцінах. ⁴⁷Яны аб’ядаюць дамы ўдоў і доўга моляцца напаказ; яны атрымаюць найбольшы прысуд».

21 (1-38)

¹Глянуўшы, Ён убачыў багатых, якія кідалі свае дары ў скарбонку. ²Убачыў таксама і адну бедную ўдаву, якая кідала туды дзве лепты, ³і сказаў: «Праўдзіва кажу вам, што гэтая бедная ўдава больш за ўсіх укінула. ⁴Бо ўсе яны кідалі ў дар, маючы лішак, а яна, будучы ў нястачы сваёй, укінула ўвесь пражытак свой, які мела».

⁵Калі некаторыя гаварылі пра святыню, што яна ўпрыгожана каштоўнымі камянямі і дарамі, Ён сказаў: ⁶«Прыйдуць дні, калі з таго, што вы тут бачыце, не застанеца каменя на камені, які не будзе зруйнаваны». ⁷І спыталіся ў Яго: «Настаўнік, калі ж гэта станеца і што будзе знакам, калі гэта павінна адбыцца?» ⁸Ён сказаў: «Глядзіце, каб вас не звялі, бо многія прыйдуць пад імем Маім, кажучы, што гэта Я і што наблізіўся час. Не ідзіце за імі. ⁹Калі ж пачуеце пра войны і хваляванні, не палохайцеся, бо спачатку гэта павінна адбыцца, але не адразу канец».

¹⁰Тады сказаў ім: «Паўстане народ на народ, і каралеўства на каралеўства; ¹¹будуць вялікія землятрусы, а месцамі голад і мор, і жахлівыя з’явы, і вялікія знакі з неба. ¹²Але перад усім гэтым схопяць вас і будуць пераследаваць, аддаючы ў сінагогі і ў вязніцы, і паставяць перад каралямі і намеснікамі за імя Маё. ¹³І будзе гэта вам на сведчанне. ¹⁴Таму пастанавіце ў сэрцы сваім не клапаціцца наперад, як абараніцца, бо ¹⁵Я дам вам мову і мудрасць, якой не здолеюць супрацьстаяць ці супярэчыць праціўнікі вашыя. ¹⁶Выдаваць вас будуць таксама бацькі і браты, і родныя, і сябры, а некаторых з вас заб’юць. ¹⁷І зненавідзяць вас усе за імя Маё. ¹⁸Але і волас з галавы вашай не прападзе. ¹⁹Цярпеннем сваім уратуеце душы вашыя.

²⁰Калі ж убачыце Ерузалем, акружаны войскам, ведайце, што наблізілася спусташэнне ягонае. ²¹Тады тыя, хто ў Юдэі, няхай уцякаюць у горы, а хто ў горадзе, няхай выходзяць, і хто ў вёсках, няхай не ўваходзяць у яго, ²²бо гэты дні помсты, каб збылося ўсё напісанае. ²³Гора ў тыя дні цяжарным і тым, што кормяць грудзьмі! Бо вялікі будзе ўціск на зямлі і гнеў на гэты народ. ²⁴І палягуць ад вастрья мяча, і будуць забраныя ў палон да ўсіх народаў. А Ерузалем будзе таптаны язычнікамі, пакуль не скончацца часы язычнікаў.

²⁵Будуць знакі на сонцы і месяцы, і зорках, а на зямлі — трывога народаў і замяшанне ад гулу марскога хвалявання. ²⁶Людзі будуць млець ад страху і ад чакання таго, што прыйдзе на свет, бо пахіснуцца *моцы нябесныя*. ²⁷І тады ўбачаць *Сына Чалавечага, які будзе ісці ў воблаку з моцаю і славаю вялікай*.

²⁸Калі ж гэта пачне адбывацца, тады выпрастайцеся і падыміце галовы вашыя, бо набліжаецца адкупленне вашае».

²⁹І сказаў ім прыпавесць: «Паглядзіце на смакоўніцу і на ўсе дрэвы. ³⁰Калі яны ўжо распускаюцца, то, убачыўшы гэта, ведаеце самі, што ўжо блізка лета. ³¹Так і вы, калі ўбачыце, што гэта адбываецца, ведайте, што наблізілася Валадарства Божае. ³²Сапраўды кажу вам: не міне пакаленне гэтае, як усё адбудзецца. ³³Неба і зямля мінуць, а словы Мае не мінуць.

³⁴Зважайце ж на сябе, каб сэрцы вашыя не былі абцяжараныя свавольным жыццём і п'янствам, і жыццёвымі клопатамі, і каб дзень той не застаў вас неспадзявана, ³⁵бо ён, як пастка, прыйдзе на ўсіх, хто жыве на паверхні ўсёй зямлі. ³⁶Таму чуйце і маліцеся ўвесь час, каб вы маглі пазбегнуць усяго, што павінна адбыцца, і стаць перад Сынам Чалавечым».

³⁷У дзень Ён навучаў у святыні, а ноччу ўзыходзіў начаваць на гару, называную Аліўнай. ³⁸І ўвесь народ з раніцы прыходзіў да Яго ў святыню слухаць Яго.

22 (1-71)

¹Набліжалася свята Праснакоў, якое называецца Пасхай. ²І шукалі першасвятары з кніжнікамі, як забіць Езуса, бо баяліся народу. ³А сатана ўвайшоў у Юду, аднаго з Дванаццаці, якога звалі Іскарыйтам. ⁴Ён пайшоў і дамовіўся з першасвятарамі і дзорцамі святыні, як ён ім выдасць Езуса. ⁵Тыя ж узрадаваліся і згадзіліся даць яму срэбранікаў. ⁶І ён абяцаў, і шукаў нагоды выдаць ім Яго здалёк ад народу.

⁷Настаў дзень Праснакоў, калі трэба было прыносіць пасхальную ахвяру. ⁸Тады Езус паслаў Пятра і Яна, кажучы: «Пайдзіце і прыгатуйце нам з'есці пасху». ⁹Тыя спыталіся: «Дзе хочаш, каб мы прыгатавалі?» ¹⁰Ён адказаў ім: «Калі будзеце ўваходзіць у горад, сустрэне вас чалавек, які будзе несці збан вады. Ідзіце за ім у дом, у які ўвойдзе. ¹¹І скажыце гаспадару дома: «Настаўнік пытаецца ў цябе: дзе святліца, у якой Я магу з'есці пасху з вучнямі Маімі?» ¹²І ён пакажа вам вялікія засланы верхні пакой; там прыгатуеце». ¹³Яны пайшлі і знайшлі так, як сказаў ім, і прыгатавалі пасху.

¹⁴Калі настала гадзіна, Езус сеў за стол, і Апосталы разам з ім. ¹⁵І сказаў ім: «Я вельмі хацеў спажыць гэтую пасху з вамі, перш чым буду цярапець, ¹⁶бо кажу вам, што ўжо не буду есці яе, аж пакуль яна не здзейсніцца ў Божым Валадарстве». ¹⁷І, узяўшы келіх, узнёс падзяку і сказаў: «Вазьміце гэта і падзяліце паміж сабою, ¹⁸бо кажу вам, што адгэтуль не буду піць ад вінаграднага плоду, пакуль не прыйдзе Божае Валадарства». ¹⁹І, узяўшы хлеб, узнёс падзяку, паламаў і даў ім, кажучы: «Гэта ёсць Цела Маё, якое за вас будзе выдана. Гэта чыніце на Маю памяць». ²⁰Таксама ўзяў і келіх пасля вячэры,

кажучы: «Гэты келіх ёсць Новым Заветам у Крыві Маёй, якая за вас будзе праліта.

²¹Аднак вось рука таго, хто выдасць Мяне, на стане са Мною. ²²Бо сапраўды, Сын Чалавечы ідзе як вызначана, але гора таму чалавеку, які выдае Яго!» ²³І яны пачалі пытацца адзін у аднаго, хто з іх збіраецца ўчыніць гэта.

²⁴І ўзнялася спрэчка паміж імі, хто з іх павінен лічыцца большым. ²⁵А Езус адказаў ім: «Каралі народаў пануюць над імі і, маючыя ўладу над імі, называюцца дабрадзеямі. ²⁶У вас жа няхай будзе не так, але большы сярод вас няхай будзе як меншы, а правадыр — як слуга. ²⁷Бо хто большы? Той, хто сядзіць за сталом, ці той, хто служыць? Ці ж не той, хто сядзіць за сталом? Я сярод вас як той, хто служыць.

²⁸Вы тыя, хто вытрываў са Мною ў Маіх выпрабаваннях. ²⁹І Я перадаю вам у спадчыну Валадарства, як Мне перадаў яго Айцец Мой, ³⁰каб вы елі і пілі за Маім сталом у Валадарстве Маім, і каб сядзелі на тронах, судзячы дванаццаць пакаленняў Ізраэля.

³¹Сымоне, Сымоне, вось сатана дамагаўся прасеяць вас, як пшаніцу, ³²але Я папрасіў за цябе, каб не знікла твая вера. І ты, калі вернешся, умацуй братоў сваіх». ³³Той адказаў Яму: «Пане, я гатовы ісці з Табою і ў вязніцу, і на смерць». ³⁴Але Ён сказаў: «Кажу табе, Пётр, не заспявае сёння певень, як ты тройчы адрачэшся, кажучы, што не ведаеш Мяне».

³⁵І сказаў ім: «Калі Я пасылаў вас без каліты і торбы, і абутку, ці неставала вам чаго-небудзь?» Яны адказалі: «Нічога». ³⁶Тады сказаў ім: «Але цяпер, хто мае каліту, няхай яе возьме, таксама і торбу, а хто не мае, няхай прадасць адзенне сваё і купіць меч. ³⁷Бо кажу вам: тое, што напісана пра Мяне: *“І да злачынцаў быў залічаны”*, павінна збыцца. Бо ўсё, што датычыць Мяне, спаўняецца». ³⁸Яны казалі: «Пане, вось тут два мячы». А Ён адказаў ім: «Дастаткова».

³⁹Выйшаўшы, Ён пайшоў, як звычайна, на Аліўную гару. За Ім пайшлі таксама вучні. ⁴⁰Калі прыйшоў на месца, сказаў ім: «Маліцеся, каб не падацца спакусе». ⁴¹А сам адышоў ад іх, як кінуць камень, уклечыў і маліўся, ⁴²кажучы: «Ойча, калі Ты жадаеш, адхілі ад Мяне гэты келіх. Але не Мая воля, а Твая няхай станеца». ⁴³І з’явіўся Яму анёл з неба, суцяшаючы Яго. ⁴⁴І, моцна пакутуючы, Ён маліўся яшчэ больш. А пот Ягоны быў, быццам кроплі крыві, што падалі на зямлю. ⁴⁵Калі ўстаў пасля малітвы і прыйшоў да вучняў, убачыў, што яны заснулі, змучаныя тугою. ⁴⁶І сказаў ім: «Чаму вы спіце? Устаньце і маліцеся, каб не падацца спакусе».

⁴⁷Калі Ён яшчэ гаварыў, з’явіўся натоўп, а наперадзе ішоў адзін з Дванаццаці, якога звалі Юда. І падышоў ён да Езуса, каб пацалаваць Яго. ⁴⁸А Езус сказаў яму: «Юда, пацалункам выдаеш Сына Чалавечага?» ⁴⁹Тыя, хто быў з Езусам, убачылі, што можа стацца, і казалі: «Пане, ці не ўдарыць нам мячом?» ⁵⁰І адзін з іх ударыў слугу першасвятара і адсек яму правае вуха. ⁵¹Тады Езус сказаў: «Пакіньце, даволі!» І, дакрануўшыся да вуха, вылечыў яго. ⁵²А першасвятарам, дзорцам святыні і старэйшынам, якія выйшлі супраць Яго, Езус сказаў: «Як на злачынцу выйшлі вы з мячамі і кіямі. ⁵³Кожны дзень, калі Я

быў з вамі ў святыні, вы не падымалі рук на Мяне, але цяпер — ваша гадзіна і ўлада цемры».

⁵⁴Схапіўшы, павялі Яго і прывялі ў дом першасвятара. А Пётр ішоў следам за Ім зводдаль. ⁵⁵Калі яны распалілі агонь сярод дзядзінца і селі разам, Пётр сеў паміж імі. ⁵⁶Адна служанка ўбачыла, што ён сядзеў каля агня, прыгледзелася да яго і сказала: «І гэты быў з Ім!» ⁵⁷Але ён адрокся, кажучы: ⁵⁸«Жанчына, я не ведаю Яго!» Неўзабаве другі ўбачыў яго і сказаў: «І ты з іх!» Але Пётр адказаў: «Чалавеча, гэта не я!» ⁵⁹Мінула каля адной гадзіны часу, і яшчэ нехта пачаў казаць: «Сапраўды, і гэты быў з Ім, бо ён галілеец!» ⁶⁰Але Пётр адказаў: «Чалавеча, не ведаю, што ты кажаш!» І адразу, калі ён яшчэ гаварыў, заспяваў певень. ⁶¹А Пан абярнуўся і паглядзеў на Пятра. І ўспомніў Пётр слова Пана, калі сказаў яму: «Перш чым сёння заспявае певень, тройчы адрачэшся ад Мяне». ⁶²І, выйшаўшы вонкі, горка заплакаў.

⁶³А людзі, якія трымалі Езуса, насміхаліся над Ім і білі Яго. ⁶⁴І, закрываючы Яго, пыталіся: «Прароч, хто ўдарыў Цябе?» ⁶⁵І шмат іншых блюзнерстваў казалі супраць Яго.

⁶⁶А калі настаў дзень, сабраліся старэйшыны народу, першасвятары і кніжнікі і павялі Яго на месца сваіх пасяджэнняў, ⁶⁷кажучы: «Калі Ты Хрыстус, скажы нам». Ён сказаў ім: «Калі вам скажу, не паверыце, ⁶⁸а калі спытаюся ў вас, вы не адкажаце. ⁶⁹Адгэтуль *Сын Чалавечы будзе сядзець праваруч моцы Божай*». ⁷⁰І ўсе сказалі: «Дык Ты Сын Божы?» Ён жа адказаў ім: «Вы кажаце, што Я». ⁷¹А яны сказалі: «Навошта яшчэ нам сведчанне? Самі пачулі з вуснаў Ягоных!»

23 (1-56)

¹Паднялася ўся грамада іх, і павялі Яго да Пілата. ²Пачалі абвінавачваць Яго, кажучы: «Мы выкрылі, што Ён бунтуе народ наш і забараняе плаціць падатак цэзару, і гаворыць, што Ён Месія кароль». ³Пілат жа спытаўся ў Яго: «Ты кароль Юдэйскі?» Ён сказаў яму: «Ты кажаш». ⁴Тады Пілат сказаў першасвятарам і народу: «Я не знаходжу ніякай віны ў гэтым чалавеку». ⁵Але яны настойвалі, кажучы: «Ён бунтуе народ, навучаючы па ўсёй Юдэі, пачаўшы ад Галілеі аж дасюль!»

⁶Калі Пілат пачуў пра Галілею, спытаўся, ці гэты чалавек галілеец? ⁷І, даведаўшыся, што Ён з краіны Ірада, адаслаў Яго да Ірада, які ў гэтыя дні таксама быў у Ерузалеме. ⁸Ірад, калі ўбачыў Езуса, вельмі ўзрадаваўся, бо даўно жадаў убачыць Яго, таму што чуў пра Яго і спадзяваўся ўбачыць які-небудзь Ягоны знак. ⁹І задаў Яму шмат пытанняў, але Ён нічога яму не адказаў. ¹⁰А першасвятары і кніжнікі стаялі і заўзятая вінавацілі Яго. ¹¹Тады Ірад са сваімі жаўнерамі зняважыў Яго і насмяяўся над Ім, апрануў Яго ў шыкоўнае адзенне і адаслаў да Пілата. ¹²І ў той дзень Пілат і Ірад сталі сябрамі паміж сабой, бо раней яны мелі варожасць адзін да аднаго.

¹³Пілат, паклікаўшы першасвятароў, начальнікаў і людзей, ¹⁴сказаў ім: «Вы прывялі да Мяне гэтага Чалавека, як таго, хто бунтуе народ. І вось я перад вамі дапытаў Яго і не знайшоў у гэтым Чалавеку ніякай віны, у якой вы Яго

вінаваціце. ¹⁵Таксама і Ірад, бо адаслаў Яго да нас. Ён не ўчыніў нічога вартага смерці. ¹⁶Таму я, пасля бічавання, адпусчу Яго». ⁽¹⁷⁾

¹⁸Але яны закрычалі ўсе разам: «На смерць гэтага, адпусці нам Барабу!», ¹⁹а Бараба быў пасаджаны ў вязніцу за бунт, які адбыўся ў горадзе, і за забойства.

²⁰Пілат зноў прамовіў да іх, жадаючы адпусціць Езуса. ²¹Але яны крычалі: «Укрыжуй, укрыжуй Яго!» ²²Тады ён трэці раз сказаў ім: «Што дрэннага зрабіў Ён? Я не знайшоў у Ім нічога вартага смерці. Пасля бічавання я адпусчу Яго». ²³Але яны і далей з вялікім крыкам дамагаліся, каб Яго ўкрыжавалі, і крык іх узрастаў. ²⁴І Пілат вырашыў, каб споўнілася іх просьба. ²⁵Таму адпусціў ім пасаджанага ў вязніцу за бунт і забойства, якога яны прасілі, а Езуса аддаў іхняй волі.

²⁶Калі павялі Яго, схапілі нейкага Сымона Кірынэйца, які вяртаўся з поля, і ўсклалі на яго крыж, каб нес за Езусам.

²⁷Ішло за Ім вялікае мноства людзей і жанчын, якія плакалі і галасілі па Ім. ²⁸А Езус абярнуўся да іх і сказаў: «Дочки ерузалемскія, не плачце па Мне, а плачце па сабе і па дзецях ваших, ²⁹бо вось надыходзяць дні, калі скажуць: «Шчаслівыя бясплодныя і ўлонні, якія не радзілі, і грудзі, якія не кармілі!»

³⁰Тады пачнуць казаць гарам: «Упадзіце на нас!» і пагоркам: «Накрыйце нас!» ³¹Бо калі гэта робяць з зялёным дрэвам, то што будзе з сухім?»

³²Вялі з Ім на смерць і двух іншых злачынцаў.

³³І калі прыйшлі на месца, званае Чэрап, там укрыжавалі Яго і злачынцаў, аднаго з правага, другога з левага боку. ³⁴А Езус сказаў: «Ойча, прабач ім, бо не ведаюць, што робяць».

І, дзелячы вопратку Ягоную, кідалі лёсы. ³⁵А людзі стаялі і глядзелі. І кіраўнікі іхнія таксама насміхаліся, кажучы: «Іншых ратаваў, няхай сябе ўратуе, калі Ён Месія, выбраны Богам!» ³⁶Жаўнеры таксама здэкаваліся з Яго, падыходзілі і падавалі Яму воцат, ³⁷кажучы: «Калі Ты кароль Юдэйскі, уратуй сябе!» ³⁸І быў над Ім надпіс: «Гэта кароль Юдэйскі».

³⁹Адзін з павешаных злачынцаў зневажаў Яго, кажучы: «Ці ты не Хрыстус? Уратуй сябе і нас!» ⁴⁰Але другі папракнуў яго, кажучы: «Нават Бога ты не баішся, хоць маеш тую самую кару? ⁴¹Мы асуджаны справядліва, бо атрымліваем належнае за ўчынкі нашыя. Ён жа нічога дрэннага не зрабіў». ⁴²І сказаў: «Езу, угадай мяне, калі прыйдзеш у сваё Валадарства». ⁴³І сказаў яму Езус: «Сапраўды кажу табе: сёння будзеш са Мною ў раі».

⁴⁴І было ўжо каля шостай гадзіны, і цемра настала па ўсёй зямлі аж да гадзіны дзевятай. ⁴⁵Сонца зацьмілася, і заслона ў святыні разарвалася пасярэдзіне. ⁴⁶І Езус закрычаў моцным голасам: «Ойча, у рукі Твае аддаю дух Мой». І, сказаўшы гэта, сканаў.

⁴⁷Сотнік, убачыўшы, што сталася, славіў Бога і казаў: «Праўдзіва, Чалавек гэты быў справядлівы!» ⁴⁸І ўсе людзі, што сабраліся на гэтае відовішча, калі ўбачылі, што сталася, вярталіся, б'ючы сябе ў грудзі.

⁴⁹А здалёк стаялі ўсе, хто ведаў Яго, і жанчыны, якія прыйшлі з Ім з Галілеі, і глядзелі на гэта.

⁵⁰І вось чалавек, па імені Юзаф з Арыматэі, горада юдэйскага, член Сінэдрыёну, муж добры і справядлівы, ⁵¹які не згаджаўся з яго пастановай і ўчынкамі і чакаў Валадарства Богага, ⁵²прышоўшы да Пілата, папрасіў цела Езуса. ⁵³Зняўшы, захінуў яго ў палатно і паклаў у высечанай магіле, у якой яшчэ ніхто не быў пахаваны. ⁵⁴Быў гэта дзень прыгатавання, і надыходзіў шабат. ⁵⁵Ішлі разам таксама жанчыны, якія прыбылі з Езусам з Галілеі, і яны бачылі магілу, і як было пакладзена цела Ягонае. ⁵⁶Вярнуўшыся, яны прыгатавалі духмянасці і міра. І ў гэты шабат адпачывалі паводле заповедзі.

24 (1-53)

¹У першы дзень тыдня, на досвітку, жанчыны прыйшлі да магілы, несучы падрыхтаваныя пахучыя алеі. ²Але знайшлі, што камень адсунуты ад магілы. ³І, увайшоўшы, не знайшлі цела Пана Езуса. ⁴І калі яны стаялі ў разгубленасці, раптам з'явіліся перад імі два мужы ў бліскучым адзенні. ⁵Напалоханыя жанчыны схілілі твары свае да зямлі, а тыя сказалі ім: «Чаму вы шукаеце жывога сярод мёртвых? ⁶Яго тут няма; Ён уваскрос. Успомніце, як Ён сказаў вам, калі быў яшчэ ў Галілеі, ⁷што Сын Чалавечы павінен быць выдадзены ў рукі грэшнікаў і ўкрыжаваны, але на трэці дзень уваскрэсне». ⁸І ўзгадалі яны словы Ягоня, ⁹і, вярнуўшыся ад магілы, казалі гэта ўсё Адзінаццаці і ўсім астатнім. ¹⁰Гэта былі Марыя Магдалена, Яна і Марыя, маці Якуба, ды іншыя, што былі з імі, якія казалі пра гэта Апосталам. ¹¹Але словы гэтыя здаліся ім пустымі, і не верылі ім. ¹²Але Пётр устаў і пабег да магілы, і, зазірнуўшы, убачыў там толькі палотны. І вярнуўся да сябе, здзіўляючыся таму, што сталася.

¹³Вось двое з іх вучняў у той жа дзень ішлі ў вёску, якая знаходзілася ў шасцідзсяці стадыях ад Ерузалема і якая называлася Эмаус. ¹⁴І размаўлялі паміж сабою пра ўсё тое, што адбылося. ¹⁵А калі яны размаўлялі і разважалі між сабою, сам Езус наблізіўся ды ішоў разам з імі. ¹⁶Аднак вочы іх былі стрыманыя, таму не пазналі Яго. ¹⁷І Ён сказаў ім: «Пра што гэта вы размаўляеце паміж сабою?» І яны спыніліся, поўныя смутку. ¹⁸Адказваючы, адзін з іх, па імені Кляоп, сказаў Яму: «Ты, адзін з тых, хто прыйшоў у Ерузалем, і не ведаеш, што там сталася ў гэтыя дні». ¹⁹Ён спытаў іх: «Што?» Яны сказалі Яму: «Тое, што сталася з Езусам з Назарэта, які быў прарокам, магутным у чынах і ў слове перад Богам і ўсім народам; ²⁰як першасвятары і кіраўнікі нашыя выдалі Яго на смерць і ўкрыжавалі. ²¹А мы спадзяваліся, што Ён той, хто павінен вызваліць Ізраэль. Цяпер жа пасля ўсяго гэтага мінае ўжо трэці дзень, як гэта сталася. ²²Але і некаторыя з нашых жанчын здзівілі нас. Яны былі на досвітку каля магілы, ²³і не знайшлі цела Ягонага. Прышлі і сказалі, што бачылі анёлаў, якія з'явіліся ім і паведамілі, што Ён жывы. ²⁴Некаторыя з нашых пайшлі да магілы і засталі ўсё так, як казалі жанчыны, але Яго не бачылі».

²⁵Тады Ён сказаў ім: «О неразумныя і марудныя сэрцам, каб паверыць усяму, што казалі прарокі! ²⁶Ці ж не трэба было Месіі цярапець усё гэта, каб увайсці ў сваю славу?» ²⁷І пачаўшы ад Майсея і ад усіх прарокаў, растлумачыў ім тое, што ва ўсім Пісанні датычыла Яго. ²⁸Калі наблізіліся яны да вёскі, куды

ішлі, Ён зрабіў выгляд, што хоча ісці далей.²⁹ Але яны настойвалі, кажучы: «Застанься з намі, бо ўжо вечарэе, і дзень мінае». І Ён увайшоў, каб застацца з імі.³⁰ Калі сядзеў з імі за сталом, узяў хлеб, благаславіў, паламаў і даў ім.³¹ Тады адкрыліся іхнія вочы, і яны пазналі Яго. Але Ён стаўся нябачным для іх.³² І яны казалі адзін аднаму: «Ці ж не палала ў нас сэрца нашае, калі Ён размаўляў з намі ў дарозе і тлумачыў нам Пісанне?»³³ І ў тую самую гадзіну яны ўсталі, вярнуліся ў Ерузалем і знайшлі сабраных Адзінаццаць і тых, хто быў з імі,³⁴ якія казалі ім: «Пан сапраўды ўваскрос і з'явіўся Сымону».³⁵ Яны таксама казалі пра тое, што здарылася ў дарозе, і як пазналі Яго ў ламанні хлеба.

³⁶Калі яны казалі пра гэта, сам Езус стаў сярод іх і сказаў ім: «Спакой вам!»³⁷ Збянтэжаныя і напалоханыя яны думалі, што бачаць духа.³⁸ Але Ён сказаў ім: «Чаму разгубіліся, і чаму сумненні ўзніклі ў вашых сэрцах?³⁹ Паглядзіце на Мае рукі і ногі: гэта Я. Дакраніцеся да Мяне і пераканайцеся: дух не мае цела і касцей; як бачыце, Я іх маю».⁴⁰ Пасля гэтых слоў Ён паказаў ім рукі і ногі.⁴¹ А калі яны ад радасці яшчэ не верылі і дзівіліся, Ён сказаў ім: «Ці маеце тут што з'есці?»⁴² Яны падалі Яму кавалак печанай рыбы.⁴³ Ён узяў і еў перад імі.

⁴⁴І сказаў ім: «Вось словы Мае, сказаныя вам, калі Я быў яшчэ з вамі, што павінна збыцца ўсё напісанае пра Мяне ў Законе Майсея і ў прарокаў, і ў псальмах».⁴⁵ Тады адкрыў іх розум, каб яны разумелі Пісанне.⁴⁶ І сказаў ім: «Так напісана, што Месія павінен цярпець і ўваскрэснуць на трэці дзень з мёртвых,⁴⁷ і ў Ягонае імя павінна абвяшчацца пакаянне дзеля адпушчэння грахоў усім народам, пачынаючы ад Ерузалема».⁴⁸ А вы — сведкі гэтага.⁴⁹ Вось Я спасылаю на вас абяцанне Айца Майго. А вы заставайцеся ў горадзе, пакуль не апрацецеся ў моц з вышыні».

⁵⁰Потым вывеў іх аж да Бэтаніі і, падняўшы рукі свае, благаславіў іх.⁵¹ І, калі благаслаўляў іх, развітаўся з імі і ўзнёсся на неба.⁵² Яны пакланіліся Яму і з вялікай радасцю вярнуліся ў Ерузалем,⁵³ і былі ўвесь час у святыні, і праслаўлялі Бога.